

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj:</p> <p>Egész évre 30 korona, féltéve 18 koronát, negyedévre 5 koronát.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdonos.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt:</p> <p>Felügyeleti és kiadói bizottság: Forster Géza az OMGE igazgatója. Felügyeleti bizottság: Székely Zoltán az OMGE szerkesztője. Tiszorvos: Rudnay Barnab az OMGE elnöke.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal:</p> <p>Budapest (Köztelkek), Üllői-út 25. szám.</p> <p>Kérléseket a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
---	--	--

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1900. április 21. d. u. 4 ó. Sertésvásárláspénztár ügyében kiküldött bizottság ülése.
1900. április 24. d. e. 11 ó. Szegedi kiállítás igazgatóságának ülése.
1900. április 28. d. u. 3 k. Gazdák Biztosító Szövetkezetének alapítói közgyűlése.
1900. április 28. d. u. 5 órákor Gazdák Biztosító Szövetkezetének alakuló közgyűlése.
1900. április 30. d. u. 4 ó. OMGE. közgazdasági szakosztályának ülése.
1900. május 6. d. e. 10 ó. Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének rendkívüli nagygyűlése.

Meghívó.

A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” f. évi május hó 6-án, azaz vasárnap d. e. 10 órákor a Köztelkek nagytermében

rendkívüli nagygyűlést

tart.

A nagygyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
3. A nagygyűlés állásfoglalása a jövő vámpolitika irányá és az új vámtarifák agrárjainak tárgyában.
4. A Szövetség végrehajtó-bizottságának esleleges előterjesztései.

5. A szövetségi tagoknak az alapszabályok 23. §-a értelmében a szövetségi nagygyűlés elé terjesztett javaslatai.

Gróf Desseueffy Auró s. k.,
a Szövetség elnöke.

Meghívó.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztályának” április hó 30-án, azaz hétfőn d. u. 4 órákor a Köztelkek nagytermében tartandó ülése.

Tárgyak:

1. Balás Árpád javaslata a kivándorlás okainak tanulmányozása tárgyában.
2. Az idegen honpolgárok birtokszerezési jogosultsága. Felolvassa: dr. Baross János.
Gróf Zeleňski Róbert,
a szakosztály elnöke.

Meghívó

a „Gazdák Biztosító Szövetkezetének” f. évi április hó 28-án, azaz szombaton délután 3 órákor a Köztelkek nagytermében megtartandó

alapítói közgyűlésére.

Tárgyai:

1. Az alakuló közgyűlés elé terjesztendő alapszabályok megvitatása.
2. A szövetkezeti elnöki tisztségre három alapító kijelölése.

Gróf Desseueffy Auró s. k.
az OMGE. elnöke.

Meghívó

a „Gazdák Biztosító Szövetkezetének” f. évi április hó 28-án d. u. 5 órákor a Köztelkek nagytermében megtartandó alakuló közgyűlésére.

Az alakuló közgyűlés tárgyai:

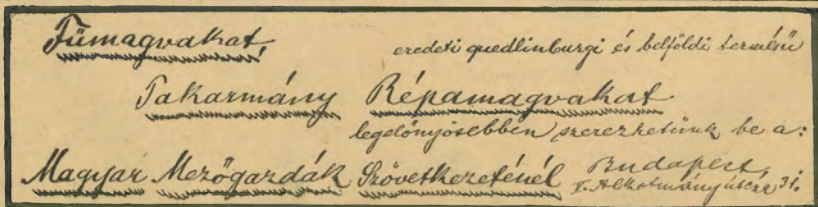
1. A végrehajtó-bizottság elnökének jelölése az eddigi tiszteletéről s javaslata, hogy a megalkulás határozatilag kimondassék.
2. Az alakuló közgyűlés elnökének választása.
3. Jegyzőkönyv-vezető és két jegyzőkönyv-hitelesítő kiküldése.
4. Az alapszabályok megállapítása.
5. A szövetkezet érdekében eddig eljárta működésére felmentvény megadása.
6. A szövetkezeti elnök és igazgatósági tagok választása.
7. Ot felügyelő-bizottsági tag választása.
8. Igazgatósági felhatalmazás, hogy az alapszabályokon a kereskedelmi és váltótörvényesszék által, továbbá viszontbiztosító társulat által esetleg kívánt módosításokat keresztülülhesse.

Az alapítók nevén:

Gróf Zeleňski Róbert s. k.,
a végrehajtó-bizottság elnöke.

A jövő vámpolitikája és az új vámtarifák.

Ausztriával 1907-ig fennálló vám- és kereskedelmi szövetségünket az önálló intézkedés alapján rendező 1899. évi XXX. törv.-czikk az Országos Magyar Gazd. Egyesületnek és a IV. orsz. gazdaságkongresszusnak 1896. évi állásfoglalása alapján sarkalatos jogként tartotta fenn azt, hogy amennyiben a vám- és kereskedelmi szövetséget 1903-ig megújítani nem sikerül, most érvényes és 1903-ban lejáró külföldi vám- és kereskedelmi szerződéseink felmondhatók és a közös vámterület alapján új szerződések csakis a szövetség tartamának idejéig; 1907-ig



biró érvényességgel legyenek köthetők. Ezen rendelkezés a magyar közgazdaságra nézve föltötte nagy jelentőséget, mert míg egyrészt fegyvert ad arra, hogy Magyarország érdekeit a külfölddel kötendő vám- és kereskedelmi szerződéseknél hathatósan és eredményesen megvédelemzhessük, addig másrészt a magyar közgazdasági és politikai köröket arra indítja, hogy a vám- és kereskedelmi szerződésekkel és általában a jövő vámpolitikájával helyetbőbben foglalkozzanak, mint azt a multban tették, amidőn a szövetségben való lekötöttségünk mellett kénytelen-kelletlen az osztrák érdekek uszárjába kellett kapaszkodnunk. Magyarországnak tehát elsőrendű érdeke az, hogy ma részletesen és alaposan dolgozza ki vámpolitikáját új rendszerért, amely akár a megkötendő új szövetségek, akár az esetleg bedőlő önálló rendelkezés alapján a kereskedelmi szerződések irányítását intézze.

Kormányunk felelősségének érzetében jó előre gondoskodott az előmunkálatok teljesítéséről, hogy a vámpolitika jövő irányának alapját képező autonóm vámtarifára 1902-ig elkészüljön és ezért felszólította az összes érdekelteket közgazdasági tényezők képviselőit, hogy a vámtarifára tekintetben kívánásaikat kifejezzék. A földművelésügyi miniszternek felhatalmazására foglalkozott ezzel a kérdéssel az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület és a Gazd. Egyesületek Orsz. Szövetsége, melyek a kérdés tanulmányozására és előkészítésére egy vámuji-bizottságot küldöttek ki. A vámuji-bizottság hónapokon át tartott tárgyalásai alapján az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület és a Gazd. Egyesületek Orsz. Szövetsége elé terjesztendő javaslatokkal elkészülvén, azokat a legközelebb tartandó szövetségi nagygyűlés elé fogja terjeszteni. Most, a

midőn a javaslatok a bizottság előadójának, *Rubinek* Gyula OMGE. ügyvezető-útkárnak tollából megjelent beható és terjedelmes indokollással, valamint a kérdés tanulmányozására alkalmas bő statisztikai anyaggal egyetemben egy 322 oldalra terjedő nagy kötetben megjelentek, szükségesnek tartjuk azzal röviden foglalkozni, hogy a javaslat szellemére és főelveire ráirányítván a figyelmet, annak a szövetségi nagygyűlésen leendő tárgyalását megkönnyítsük.

A jövőben követendő vámpolitikára s illette az ennek alapját képező vámtarifára vonatkozó javaslat az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület hivatásához képest csak a mezőgazdasági viszonyokra terjed ki. Fel lehetne ugyan ez ellen hozni azt, hogy a mezőgazdasági termelés és ennek terményei értékesítését érdeklő rész csak egy részlete a vámpolitikának, amelynek főladata az ország összes közgazdasági viszonyait szemelölt tartva, azoknak harmonikus működését és fejlesztését előmozdítani; azonban tekintetbe kell venni azt, hogy az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület hivatás-szerűleg csak a mezőgazdasági érdekeivel foglalkozik, hogy továbbá a kormány egyesületünk véleményét csak a mezőgazdasági érdekekre nézve kérte ki, hogy az ipari és kereskedelmi érdekek tekintetében ezen közgazdasági ágak hivatalos képviselője van hivatva és fog is véleményét nyilvánítani, végül pedig tekintetbe kell venni azt, hogy ez a javaslat is általános részében foglalkozik és fölelő a összes közgazdasági ágak érdekeit és azokat a mezőgazdasági érdekeivel harmoniában tárgyalja, csak a részletes tarifáknál nem foglalkozik velük, ugy, hogy a vámuji bizottság javaslata egyoldalunak, vagy hiányosnak egyáltalában nem mondható.

A bizottsági javaslat sarkalatos elve,

hogy a vámpolitikának a hazai termelés védelmére és a hazai piacokat a hazai termelés részére kell biztosítani, mert bár a vám- és kereskedelmi szerződéseknél célszerű az, hogy a hazai termelés fölsolegnek a külföldön piacokat biztosítsanak, a kereskedelmi szerződéseknél mint öncél megsemmis szerepelhet az, hogy ezek pusztán a kereskedelmi fogalmat növeljék, mert ebben az esetben a kereskedelmi szerződések és általában a vámpolitika sokszor az ország legváltalibab érdekeivel ellentétbe helyezkedik s a nemzetközi forgalom emelésének érdekében a legfontosabb hazai érdekeket szorítja háttérbe. A javaslat ezért határozottan védőmóris irányzatú mindazon szakkénekl, amelyek a hazai fogyasztás piacain elhelyezhetők, amelyekből nem termelünk többet, mint amennyit hazai fogyasztásunk fölvenni képes. Nem új irányzat ez a jelen javaslatban, mert hisz világszerte ez az irányzat érvényesül legujabban mindenütt, csak új a jelenlegi vámpolitikánkkal szemben. Az előadói munkálat nagy tudományos apparátussal és az adatokkal oly tömegesen világosítja meg ezt a kérdést, valóvén az összes államok vámpolitikájának történelmi fejlődését és legujabb tökérvését, hogy már ez magában véve indokolja azt, hogy a vámpolitika eddigi irányával nekünk is szaktianunk kell s az új irányzatokba bele kell helykednünk, ha a nemzetek nagy versenyében elbukni nem akarunk. Különösen szépen és nagy meggyőző erővel érv a mezőgazdaság vámvédelme mellett, mint amely mezőgazdaságunk jövőbeni fejlődésének egyedül alapját, boldogulásának egyetlen föltételét képezi.

Nagyon szépen fejti ki a javaslat, hogy Magyarország és Ausztria között nincs érdek ellentét. Ausztria iparos

TÁRCSA.

Fürj.

(Coturnix Bonm 1700.)

II.

A fürj szólását is találois jöbhanguznak kifejezni, de általában alig akad jöbhanguznak név a magyar „pitypalatynál” s az oldh. spanyol is csak megközeletti, de el nem érti az értelmes hüségben. Mino föltűnt és igazi mikor a magyar így szólítja a fürjkatnak:

Pitypalaty, merre vagy ?

s jön rá a tyuk felelete:

Pity pity pity: itt, itt, itt,

mire újból a kakas így válaszol:

„Pitypalaty el ne hagyj.”

Vagy minő remek, biológiaiilag minden apró részletében hü Arany János jellemzése:

„Hüllámsó véde kist
Buvósokkák a fürj; sutog a nó „vává”
Nyomon úzi a hims s három „pitypalatyot”
Örömmel kiált rá.

Mert hiszen jól tudjuk, hogy a „vává” a pitypalatylas előhangja, melyre háromszor következik ez a szép dactylus.

Az alföldön ilyen változata is él a fürj-
kakas hangjának:

„Babám, babám”

(ez a bevezető varakolás) a mire jön:

„Vártalak, vártalak, vártalak.

Külföld hanguzánása a Széligység négalma is, melyből kiresillanik a szerzet, de a föltűnt is, madarunknak veszélyes ellensége, a vadász közeledtére való intése:

„Pitypalaty pitypalaty
El ne hagyj itt maradj
De ha jön a vadász
Csill, szaladj
Épitypalaty”

Népszerűsége mellett szól, hogy a kurucz költészet is bevette s annak félrisilligje Endrődi Sándor sem feledkezett meg róla s „Kurucz notáink” virágneveiben éppen a „Pitypalaty-ének” a legsikerültebb, legszebb részletek egyike.

Szamos közmondásunk csak kiegészíti vonalaink a fürj alakjára, tulajdonságaira vonatkozó pontos biológiai ismereteket tanúságát. Álljunk itt ezek közül: „Kövér mint a fürj”; „Égészséges, mint a fürj”; „Ugy fut, mint a fürj”; „Gömbölyű, mint a fürj”; „Fürj természetű” – igen szerelmes és a féltékenységen veszedek; „Fürj is megszokja a tarló” – silányabb sorba beletartódik; „Fürge mint a fürj”; „Vörhenys mint a fürjnyom” – szepfő

stb. A vetésékből való hirtelen kiröppenesére cefzőz a népdal is:

„Kicsi nekem ez a csutr
Kirepőlk mint a für-
Madar.”

Tartozköveti helyére a felhazattakból szintén közeledtethetünk. Arany általános példáz kedvenc terleteire:

Habók a sölt vége, ha szellő ringtatja,
Messe futtat benne fürjek pitypalatyja.”

Egészsbik ki most már a képet részletes megfigyelésekkel. A vándorútbló megért fürjeket, miután rendes tartozkodási helyeket föltaláltak, csakahamar elfogja és teljesen hatalmába ejti a szerelem boldogító érzelme. Hajaiban és alkonyatkor nyugtalanul futkosnak a kakasok, szőntelenül hallatván párszerző szendvedyes pitypalatylásukat. A déli és késő esti órákat kirve egész nap, éjt éjszaka is szólnak, mérges vá-vá-vá-va forma bekezdő, a varakolás után háromszor, vagy kilencszer felszengő „pitypalatyot”, melybe – pontosan megtartva az ütemet – a tyuk príbrú príbrú hangon „trityegve” szól bele. Jöszantából nem repked, csak feljösszte kap szárnyra, de akkor is nem oldh, mint mikor már maj rághának vagy a kutya zavarja ki. Addig, míg végképpen meg nem szorul, gömögőded pupos háttal, locsogszett farokkal, mindig futva menekül. Gyakran meg is lép s ekkor tollaztatának alakosodása, mely a föld színéhez általában hasonlít s különösen a

lakosságának érdeke, hogy Magyarország mezőgazdasági népességének fogyasztól illetve vásárlói képessége ne csak fűrtartással, hanem a vámpolitika által fejlesztessék is, viszont Magyarországi érdeke, hogy mezőgazdasági terményeinek a közös vámterületen meglevő piaczi a jövőben is biztosíthatassanak. Ezért meg Ausztriának a magyar nyerstermények védelmét kell elősegítenie, addig Magyarországnak az osztrák ipari termékek védelmét kell áldozatul hoznia. A külön érdekeknek ezen kölcsönös védelme alapján a közös vámterülettel is lehet egészséges és mindkét állam érdekeit egyformán előmozdító vámpolitikát inaurálni. Ezen alapelv szemelőtt tartásával vannak megállapítva az autonóm vámterületek a mezőgazdasági terményekre vonatkozó vámtétel-javaslati, mindenütt kimerítő indokolásával a vámtétel emelésének, vagy csökkentésének.

A másik főlve a javaslatnak a kereskedelmi szerződések formájára vonatkozik. Mindenekelőtt a jövőben kizáródnak tartja a legtöbb kedvezmény további fenntartását. Az Egyesült Államoknak Franciaországgal 1898. évben kötött szerződése képezi alapjait a jövőbeli vám- és kereskedelmi szerződéseknek. Ebben mindazon cikkekre, amelyek a hazai termelés érdekeit nem hátráltatják, az általános vámtarifái tőlőlől 5–20% engedmény biztosítatik, azonban a legnagyobb engedménynek a tarifában megállapított mértékét, ugy, hogy nagyobb engedmény minden egyes esetben csak a törvényhozás hozzájárulásával lehetséges, viszont az egyes államokkal kötendő szerződésekben az engedmények minden esetben külön alkudozás tárgyát képezik, anélkül, hogy az

hátán vonalosan sorakozó sárgásfehér szárfoltok homai száraz fűszalakra is emlékeztetnek, kitűnően megvédők ő ellenségeinek személtől. Repte gyors szárazpánság, elég sebes, de nem valami ígves. A foglyalán is alacsonyabban száll, nem kanyarog, hanem egyenes irányt tartva, legfőképpen felszállás előtt már körkérít irtva, nem vagy távolságra ismét leereszkedik — némi kis fordulattal — a gabonatalvá- vagy gazos bokorra, honnét azután másodszor meg nehezebben zavarhatók ki. Széles időben különösen alacsonyban a föld színe fölött repül és ha széllel megy, megiehető gyorsan, mert szinte elkapni magát annak erővel. Felszállásakor jedségtől s mindkor piritű vagy piri pű csak csak csak hanggal fejezi ki. Ellenőltet a foglyalán, nem valami szoros családú kötelekben látszik élni s nem is jár csapatosan. Csak a fészekjalk tartanak jobban össze, de nem egygyere szállnak, hanem inkább egyenkint, éppze, mint a köllözökösök taláható társaságok is. Igaz, hogy aránylag kis területen össze sokszor 10—15 dróbt rebenhetünk föl, tehát uti társaságot; ezek azonban mindig kisebb közőkben kapnak fel egyesével, kettősevel, de sohasem úgy mint a foglyok: mind egyerre. Nem is tartanak össze, hanem ki érre, ki arra szédél. Családi életük tükrölő, sok nem egészen hulló le a fától, noha több, mint valószínű, hogy a kakasnak a hitvesi hűségéről nincesnek egészen példás fogalmal s azt inkább keletesebben foglalja föl, sőt a csirkekel nem sokat

egyik állam a szerződés megkötésével eo-ipszo joggal szerezen ugyanazon kedvezményeket, amelyeket a már megkötött szerződések más államoknak biztosítanak. A szerződések ezen rendszerének kiegészítő feltétele még az is, hogy csak rövidebb időre — legfeljebb 5 évre — kötéssenek és rövid idő alatt — 6—12 hó — felmondhatóak legyenek, mert a szerződések érvényének hátsó rövid idő alatt jelentkező, káros következmények bármely fél részéről gyorsabban kiküszöbölhetőek.

A javaslat harmadik főpontját azon feltételek képezik, amelyek mellett a közös vámterület fűrtartása kívánatosnak és nélkülöz a külön vámterület fölléltása és ezzel együtt a külöld államaival önálló szerződések megkötése válik szükségessé. Ezek szerint a közös vámtarifát csak abban az esetben tartható fönt továbbra is, ha Ausztriával 1902-ig oly vámtarifában tudnak kormányaik megállapítani, amely a magyar nyerstermelésnek fokozottabb védelmet biztosít, az idegen versenyt é terményekben a hazai, illetve a monarchia piacziáról kizárja és végül a monarchia gazdasági érdekeit nem az ipar és mezőgazdaság érdekeinek a kereskedelmi forgalom növeléséért történő kölcsönös földadozásával, hanem ezen termelési érdekek kölcsönös és eredményes védelmével biztosítja.

Nem lehetett czélunk, de térünk sem engedő, hogy a terjedelmes, minden részletrre kiterjedő, alapos indoklással, kiméltó adatokkal ellátott előadó munkálattal részletesebben ismertetjük. A midőn a munkálat legfőbb elveit vázlatosan ismertetjük, olvasóink figyelmét ismételn felhívjuk rá, mint olyan munkálata, amely a legalaposabb és beható tárgyalások alapján a magyar

tördők. Bizonyos, hogy féktelen szerelmes a vetélytársával élethaláharozt iv, mely tulajdonságát már a régiek is ismerték s a kakasvadászok mintájára fűrvadászatok rendeztek; főleg Európa déliib országiban több helyen divatoztak a játékok. Május végéltől szentborzigt majd minden időben fészékre találhatunk, mert a kaszálás alkalmával, nemkülönben a néha beálló esőzések, jégverések majd minden évben megzavarják költésük rendes lefolyását. De ugylátásik rendszer körülmények közt is minden tojó kétszer költ évenként. Fészéket rétrek, gabonaföldre, löberéste st. rakja, itt a földbe csakély mélyedést kapar, azt fűvekkel, száraz galyakkal kibélti s ide 10—16 tojást tojik, melyek rendes tojásalakuká, vagy némileg körtealakuká, de tompa hegyűek, alapszínük olajszárga vagy sárgás olajbarnás, fészétké dióbarsna nagy foltokkal és pontozással tarkítottak.

Tojásméretük: hossza 31'5—39'2; szélessége 23—24 mm.

A tojó 18—19 napig egymagában igazi melegséggel kotolja tojásait, mintha csak pótolni akarná párja közonyét. A kikelt csirkeket is oadaonon vezetgeti s mivel azok mindjárt kiszaladnak fészétkből, kétszeresen gondál a tojára, védelmezi, akár a foglyalány. Az új nemzedék kezdetben szorosan fészéltart, két hét múlva — bár alig nagyobbok egy verénél — szalarna is tudnak kapni s hat hét múltán teljesen nagykoruk. Ekkor szétzóródnak és magukban küzdenek az étellel. Kezdetben

mezőgazdaság érdekeit nemcsak híven tükrölő vissza, de egyszerűen a vámpolitika terén oly irányokat és eszméket jelöl meg, amelyek előbb-utóbb okvetlenül érvényesülni fognak s azért a gazdáközönségnek egyértelműleg kell melletük állást foglalni, hogy a helyes és a magyar mezőgazdaság vitális érdekeit szolgáló vámpolitika minél előbb a gyakorlatban is érvényesüljön.

Sz. Z.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovács Béla.

XVII. tenyészállatvásár díjazott állatai.

Az idei XVII. tenyészállatvásáron díjazott sertések képeit *Ellinger* Edé cs. és kir. udv. fenyképész által fölvetett jól-sikerült fotográfiák után mai számunkban mutatjuk be. Örvendetes, hogy a kiváló és hazai viszonyaink között annyira nélkülözhetetlen szöke gondor sertések mellett a felső vidékek különösen a tejttermeléssel és feldolgozásával foglalkozó gazdaságokra nézve annyira szükséges husserletek csoportjában is már föltűnő minőségű tenyészállatok jelentek meg a vásáron és ezek között *Pfaff* György állatai méltó kitüntetésben részesültek.

Tenyészbikák kezelése.

Az a kezelési mód, melyben a tenyészbikák különösen az állandóan istállózott teheszetekben ezidőszert országszerte részesítettek, helyesnek, jónak egyáltalán nem mondható s kárára van nemcsak egyedek, de az egész ország szarvasmarhatenyésztésének is, mert nem vagyunk képesek meg a kiváló egyedek átörökítő képességét sem kiaknzni kellőig.

a fűrsjések kizárólag apró rovarkok, fergékkel, álcákkal, pókokkal táplálkoznak, később — úgy mint az öregek — mindenféle magyakt szedgedetek, a levelek, hajtsók csücskeit eszikedik. Özkor már vonulnak annyira jól ének s ohajásodnak, hogy alig bírnak felkelni s levele szinte szétroccsannak. Károságukról szó sem lehet, mert csakis elhullott gabonaszemeket kereségtnek s a mellett kárteyony rovarokat is pusztítanak, legalább bizonyos életkorban. Izletes pecenyejélt apró vadnemeink egy legnevesesebb szármánya. Az, hogy némely évben meg a fűr, másban meg kóboros, bizonyára összefügg vándorlásának szerencsés vagy szerencsétlen sorsával. Általában azonban inkább kevesebbet, a mit azután határozottan annak a szertelen irtóháborúnak kell betudnunk, melyben az épültét vándor-tömegek Európa déli részében és Afrikában élverének. Százszekre meg itt az agyont, lövőt és fogott fűrészt száma s 50—80,000 darabot számláló hajrókamonyok nem tartoznak a ritkaságok közé. Dél-Franciaország vezetes kereskedelmét üz az Algiről át-kerülő fűrjelkek, melyek Németországon át Angliába stb. kerülnek piacra.

Ezeket a fűrjelket többnyire élve hozzák, de sokszor a szállításmán harmada, vagy fele is eldöglik az uton, a mi emberi szempontból a pusztítóhokra még sötétebb világot vet. Igen helyesen intézkedtek a német kormány, hogy végre a bevittet s a fűrjelkek az ország területén át való szállítást megilttoltá.

A hibás kezelés pedig abban áll, hogy a bika folytatónan istálló alá, tehát semminemű munkát nem végez s e mellett többnyire ugyanolyan takarmányozásban részesül, mint a minőben részesülnek a tehének.

A munkanélküli folytonos állásnak következményei általában ismeretesek. A bika csakhamar kezd elnehezedi, éler egy olyan óriási súlyt, mely alatt a gyenge üszök letérnek. Különösen melső része, főleg pedig nyaka zsírosodik el, a minek természetes

A bajon részben segítünk már az által is, ha a bika nyáron legelőn, telen pedig naponta több óráhozott kifutóban tartózkodik, feltéve, hogy kevés zabon és megfelelő mennyiségű szénán kívül egyéb takarmányt nem kap.

Valóban eredményesen azonban e bajon csak úgy lehet segíteni, ha a bikát rendszeresen jármoltatjuk. Nálunk szokatlanul hangzik e tanács, az olvasó talán mosolyog is magában, mikor ezt olvassa, Németország egész nagy vidékein azonban természetesen tartják a

ná, mert egyesben is használható. A befogott bikát azután az orrkarikához kötött szj segélyvel egy gyermek is féken tarthatja. Nem szükséges, hogy valódi terhes munkát végezzon a bika, elegendő, ha a major körül apróbb fuvarozásokra használtatik fel. Ha a betanításnál ellenkezően nem tudná megszokni az ígát, hagyjuk néhány napig az istállóban is felszerelt állomány állani, olyan módon rögzítve meg rajta a szerszámot, hogy magáról le ne dörzshesse.

Annak illusztrálására, hogy a bikák igazán milyen hasznos, átvesztük az „Allgemeine Central Zeitung für Viehzucht”-ból egy *Levence* nevű bikára vonatkozó következő adatokat.

A bika jelenleg 6 $\frac{3}{4}$ éves s dacára annak, hogy 18 mázsa (9 mm.) súly, könnyedén fedezi a két éves üszökét is. 1899-ig a Schwansen állattenyésztési szövetséget lebontott fedezte, ekkor azonban a folytonos istállózás és intenzívtáplálás miatt elnehezdedt, kiselejteztett. Jelenlegi tulajdonosa P. Bechler grünlhai bérő, huszárbán, 400 márkáért vette meg a szőre járómra, folytonosan jármolja. Járomba való betörésre igen könnyen ment. Felszerzőzése úgy történt, hogy villarud kőre fogva, az istrángok a bika homlokára erősített járomhoz vannak tűzve. A jármolás folytán sulya jelentékenyen csökkent s megvan a kilátás arra, hogy még hosszú időn keresztül használható lesz tenyésztésre. Takarmánya csupán zab és széna, zabot 4 kilogrammot kap naponta, szénát azonban tetszés szerinti mennyiségben.

A leírt eset mutatja tehát, hogy a jármolás által sikerült egy már túlnehézett bikát ismét hasznavehetővé tenni, annyival is valószínűbb tehát, hogy a fiatal még tul ne nehezett bikának tenyészésségű sikertelni fog jármolás által igen hosszú ideig fenn tartani.

Kovácsy Béla.



41. ábra. S.Öke hazai kondor karkok, ell. 1898. május 20-án. Tenyésztők: Kornácsin Testvérek. (A XVII. tenyészállatvásárlón I. díjat nyerték.)

következménye, hogy tenyésztésre ideelőtt hasznavehetővé válik. Némelyik bika már 2 $\frac{1}{2}$ –3 éves korban válik hasznavehetővé, de ritka az olyan, a mely 4 éves korán tul is hasznavehető volna. Erzel kapcsolaton azonban ezen tartási módnak más káros következményei is vannak. Ilyen nevezetesen az is, hogy a folytonosan istállóra utalt bika rossz szokásokat vesz fel, makacs, ellenszögölös s vad természetű lesz, a mikor sokszor könnyeztetésre, ápolásra (étvesztélyes) is válhatik, a mely állapotnak pedig nem okvetlenül kellene bedláni s nem is állana be, ha a bika bizonyos munkát végezne, a mely munka tuduzadó erőit némileg megapasztná, de az emberrel való folytonos érintkezése folytán különben is kezeesebb lenne.

A legnyomabb hibája azonban ezen kezelési módnak az, hogy a bika átöröklő képessége nem aknázható ki kellőleg s ez már nem csupán a tulajdonosnak, de a zőnek is kára. Kára először is azért, mert a himivaru állatok átöröklőképesége a korhoz mérten változó erélyű. A kor haladtával növekedőben van az átöröklőképeség egy bizonyos korig, körülbelül tehát a középkorig. Minután pedig megfelelő tartás és ápolás mellett a bika legelőbb 9–10 éves koráig volna tenyészésre használható, átöröklőképesége 5–6 éves koráig fokozódik, azután egy színvonalon marad s csak 8–10 éves korban kezd ismét csökkenni. A jelzett kezelési mód mellett, a módo a bika 3–4 éves korában elnehezedik, még el sem érte legmagasabb átöröklőképeségét s így elvesztünk egy tenyészállatot, mielőtt annak legjobb átöröklőképeségét kiaknázhattuk volna s ez különösen kiváló tulajdonságokkal bíró állatoknál igen nagy veszteség. Kára másrészt — különösen a tulajdonosnak — azért is, mert a tenyészállat annál olosóbb, mennél több évre osztható el a kifizett tenyészérték. Különösen fontos ez ma, a mikor 1800–2000 koronát is fizetünk egy-egy jó bikáért, holott annak hasznát semmiesetre sem több 400 koronánál.

Az a kérdés most már, lehet-e s hogyan, miként lehet segíteni e bajon.

bika jármoltását, sőt a fudai állattenyésztő egyesület nem régebben kötelezővé tette tagjaink bikák jármoltását.

Egészen komoly és megszervezendő tanács ez tehát, a melynek rendszeres végrehajtásával a bika tenyészésségét 3–4 évvel is meglehet hosszabbítani.

Természetesen nem az öregbikát kell járomba tűrni, mert azt ahhoz fogó szoktatni már nem lehet, hanem a kezdő gyermeket.



42. ábra. 14 hónapos, s.Öke hazai kondor karkok. Tenyésztők: báró Kövöcssester Hermann. (A XVII. tenyészállatvásárlón I. díjat nyerték.)

Egyéves, ötégyéves korban már meg kell kezdeni jármoltását, mert ilyenkor könnyen szokik a járomhoz, a munkához. Ebből a célból legelőször is orrkarikával kell ellátni a fiatal bikát, mert erre okvetlenül szükség van azért, hogy vezetékjzi segélyével a befogott bika is fékezhető, kormányozható legyen. Németországban a bikák befogására általában a mezei jármót használják, a mi azért célzerűbb készülék, a nálunk használatos járom-

NÖVÉNYTERMEELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A borsós csalamádé természetének fontossága.

É a csalamádénak borsóval való keverésetése a tisztán vetett szőlő állapothban etendő csalamádé hibáinak pótlására ajánlatik.

Ez annival inkább fontos a magyar gazdákra, mert a csalamádénál nagyobb terjedelmében egy zöldségtakarmány adó növény sem termeltek, számos gazdaságban a csalamádon kívül más zöldségtakarmányt nem is termelnek.

A tisztán vetett csalamáde nagy tömegű zöldségtakarmányt szolgáltat, a szárazmattára egészen eszi, noha egy meglehetősen ismert hibája a tisztán vetett csalamádénak, hogy nem elegendő tápláló takarmány, mert nincs benne elegendő protein. Ez az oka annak, hogy a kizárólag tiszta csalamádával etetett jármosok örök a végzett munka arányában kisebb-nagyobb mértékben megsoványodnak; a fejés tehát pedig igen sok, de nagyon híg tejet ad. Ha a csalamádét más, proteinben gazdagabb takarmányfélével együtt termeljük, a takarmány tápláló hatása szembetűnő módon fokozódik, tehát egyáltalán nem lehet közönyös a gazdára nézve a keverék csalamáde termelése.

A keveréketésnél a csalamádét oly proteinben gazdag zöldségtakarmánynövényvel kell együtt termelni, melynek fejlődése, tenyészatazama a csalamádével megegyezik, csak így érhető el, hogy a keveréketés kielőgő mennyiségű, józú takarmányt szolgáltat, amely tehát sokkal tartalmasabb, sokkal táplálóbb, mint a tisztán termelt csalamáde.

Hosszas kísérletezés után a takarmányborsó bizonyult legmegfelelőbb keveréknövénynek. Igaz ugyan, hogy a borsó korábbi vetésű kiván, mint a csalamáde, a végzett kísérletek azonban azon eredményre vezettek, hogy a korán vetett csalamádával együttesen vetve a borsó jól fejlődik, növekedése lépezt tart a csalamáde fejlődésével s a kaszálás idejére annyira kifejlődik, hogy a keveréketés terméshozama nem marad mögötte a tisztán termelt csalamádénak.

Sokan állítják, hogy a borsós csalamáde termelésnek egyáltalán nincs valami nagy jelentősége, mert az időjárás vagy igen kedvez a tengeri fejlődésére s ez esetben a borsó fejlődésében teljesen visszamarad, mert ezt a tengeri elnyomja; vagy pedig a csalamádéra igen kedvezőtlen idő jár, a mikor a tengeri nem növekedhetik, a termésből azonban nagyon kevés marad, mert bár a borsó elég jól megnö, de ennek a hozama egyáltalán nem pótolhatja

csalamádéhoz; ha ez a korán vetett csalamáde a hideg időtől sokat szenved és nem ad elegendő termést, a borsóval kevert határozottan kielőgő termést ad, mert a borsó sokkal kevésbé melegeit igényel rendes fejlődéséhez, mint a tengeri s a hűvös, hideg idő kedvező reá.

A debreczeni gazdasági tanintézet gazdaságban a korai vetésű csalamádával, erre többször volt már eset. A tisztán vetett csalamáde a hűvös időjárás miatt nem jól fejlődött,



44. ábra. 5 hónapos yorkshire kanok. Tenyésztő: Pfaff György. (A XVII. tenyészállatvásáron 1. díjat nyertek.)

időelőtt elvénült, nagyon keveset termelt. A borsós csalamáde ellenben elég termést adott, mivel a borsó jól kifejlődött. Így 1898-ban az április 30-án vetett borsós csalamáde után egy kat. holdról 90 mmáza zöldségtakarmányt nyertek, a mi az igaz, hogy csalamádéból igen csekély termés, de ezen mennyiségű ugyazólvan a borsó adta, a tisztán vetett csalamáde egyáltalán nem sikerült.

A korai vetésű csalamádét borsóval keverten vetni tehát határozottan előnyös; a késői vetésűnél a keveréknek már koránt sincs

13-án vette a keveréket az augusztus 19-én végzett kaszálás alkalmával 222 mmáza termést kapott. A vetés idején esős időjárás uralkodott, a mi biztosította a borsó kikécsését és megerősödését. Tekintve a borsó azon tulajdonságait, hogy az idő talajt a fejlődés kezdetén különösen megkímélja, de azután ha gyökérzetét jól kifejlesztette, a szárazságot is jól eltűri; a keveréketés a második és harmadik vetésű csalamádénál is indokolt lehet;

csapadékú időjárás esetén nem kell attó tartani, hogy a tengeri elnyomja a borsót. A borsós csalamáde termelésénél nem közönyös dolog, hogy magas vagy alacsony növéstü tenyésztés használunk-e a keverékhez. A korai vetésű magasnövéstü tengerit tanácsos a keverékhez venni, ezt nem nyomja oly könnyen el a borsó, mint az alacsony növéstü, minthogy az április végén és május elején észlelhető átmeneti hőmérsékletcsökvés a borsó fejlődésére kedvező, de a tengerire nem az. A debreczeni kísérleti téren pl. 1898-ban a keveréketéshez magasnövéstü tengerit használva 204 mmáza, 1899-ben 218 mmáza zöldségtakarmányt nyertek egy kat. holdról, az utóbbi esetben egy holdon alacsonynövéstü (magyar kincs) tengerivel történt keverés után 195 mmáza termést nyertek; itt a borsó elnyomta a tengerit, a takarmány nagrobbszét borsóból állott; a vetés úgy a 218 mmázzal mint a 165 mmázzal adó parcellán egy időben — április 15-én — végzetett; a borsó elhatárolódása tehát kizárólag az alacsony növéstü tengeri alkalmazására vezethető vissza.

Késői vetésűknél viszont az alacsony növéstü tengerit használna ajánlatos, minthogy itt a borsó megerősödését kell elősegítenie ha alacsony növéstü tengerit használunk a keverékbe, ez a czél sokkal könnyebben elérhető.

A borsós csalamáde termelésénél a tengeri és borsó keverési aránya, valamint a vetés módja is befolyásolja a keveréketés sikerültét. A keverék összeállításánál legmegfelelőbbnek bizonyult $\frac{2}{3}$ -részt tengeri és $\frac{1}{3}$ -részt borsó, tehát 80 kg. tengeri és 40 kg. borsó, ha holdankint 120 kg. tengerit számítádnak.

Minél kedvezőbbek a viszonyok a borsó diszlesére, annál kevesebb mennyiségű vendő a keverékbe, tehát az arány nekünk vidékünk változik, de ugyanazon gazdaságban is a vetés ideje szerint. Ezt minden este czélsozobb kísérletezés után megállapítani, mint a keverék nem sikerülté esetén a termelésnél egészen felhagyni.

A vetés módját illetőleg lehet a tengerit a borsóval összejáratni elvetni, de szokták a két magot külön is elvetni, előbb a tengerit s ha ez kicelt, erre a borsót keverés sorokba. Legmegfelelőbb sorsávolság 20—24 cm. Debre-



43. ábra. 3 éves szőke bazil kender kanok. Tenyésztő: Warkentin Ábró. (A XVII. tenyészállatvásáron 1. díjat nyertek.)

a tengeri tömegét. Határozottan áll az, hogy különösen az elsővetésű csalamáde a tulajdos, nedves, hűvös időjárás miatt nem fejlődhetik rendszeren, de ebből egyáltalán nem következik az, hogy a borsós csalamáde termelésének nincs értelme, mert épen az ilyen esetekben tesz ezen keveréketés a gazdának igen jó szolgálatot. Az elsővetésű csalamáde vetését a legtöbb gazda azért szereti minál előbb megcsejteni, hogy aránylag korán jusson használható

azon jelentősége, minthogy a borsó a szárazságot iránt igen érzékeny s ilyenkor a tengeri könnyen elnyomja. Ha azonban esős idő jár a késői vetés alkalmával, igen szépen kifejlődik a borsó is, tehát ilyen esetben indokolt lehet ismét keveréketést alkalmazni. Kerpely Kálmán, a debreczeni gazdasági tanintézet kísérleti téren 1898-ban június 7-én végzett vetés után 218 mmáza kaszálattva 208 mmáza borsós csalamádét kapott; 1899-ben július

csenben az együttes vetést alkalmazva, az országos növénytermelési kísérleti állomás az 1898-ban és 1898-ban végzett termelési kísérleténél a borsó elvetését kijelölve ajánlotta, a tengeri kikélete után kereszbe a tengerisorosra. Ez az eljárás kettős munkával jár ugyan, de teljesen meg is felel, különösen akkor, ha a borsó erőteljes fejlődése a tengeri elnyomásra vezetne.

A borsó csalámadó vetéséhez a közpé-kötött és kötött talajokra a közönséges takarmányborsót (vagy szepesi borsót) ajánljuk, könnyebb, homoktalajokra pedig a homoki borsót, mely a homoktalajokon igen jól megerem. Vétőmag szerezhető a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél.

Az állatok — így a fejtehenek mint az igás ökrök és növendékállatok — a borsós csalámadó hamar megszokják és szívesen fogyasztják; csak nem szabad megvárni, hogy a tengeri szára igen elvékonyodjon, ilyenkor a borsó alsó levelei is megsárgulnak s a kényesebb állatok nem szívesen eszik. A kaszálásra onnell-gyova legalkalmasabb idő a borsó virágzásának kezdete, a mi ha mindkét növény jól fejlődött, összehesik a tengeri csermerek megjelenésével.

A borsós csalámadóból $\frac{1}{3}$ -részsel kevesebb mennyiség igényel az állat, tehát a csalámadának szánt terület is ennek arányában apasztható.

Oly előnyök ezek, a melyeket minden gazda hasznára fordíthat.

Részöl Imre.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

Kácsatestű burgonya.

Bármily csodálatosnak tetszik is a jelen közleményben kapcsán bemutatott két (Lásd a 45. ábrát), azt nem eszelte ki valakinél a fantáziája. Hú másolata ea maga fotográfának, mely egy, a párisi világhírű *Vilmorin* kertésztől származó beklötött burgonyáról vettek fel. A furcsa gumót *S. Mottet* a „*Revue Horticole*” című folyóiratban a következőképen ismerteti.*

A legkülönbözőbb növények között gyakran találhatók olyanok, melyek rendellenes, többé-kevésbé bízar alakú bírnak s a melyek néha nagyjában, majd pedig szembeszökően, bizonyos állatokra vagy különböző tárgyakra emlékeztetnek.

Főleg a növények földalatti részei, minők a gyökerek, a gyökértörzsek (rhizoma) és a gumók szoktak ilyen sajátos alakulást szenvedni, mik rendesen rovarragásokra, kapavágásokra, vagy egyéb mivelől eszközökkel ejtett sebeket vezethetők vissza; vagy pedig onnat érnek, hogy a földalatti növényzet utjában valami akadályba, pl. köbe vagy más kemény tárgyba ütközött, a melyek normális fejlődésében feltartóztatták. Leginkább a sárga-erde, a burgundi és a karóerde, a burgonya, továbbá néhány más trópusi növény gyökerei, minők pl. a batátság (indiai édeserde), *Convolvulus batatas* és a kenyérgyökér (*Yamgyökér*, *Dioscorea*), vannak az említett változásoknak alávetve.

Azon a fotográfán, a melyről képnök készült, nem igazítottak egy vonásnyit sem, mégis azt hisszük, hogy egyhamar nem igen láttak olvaosnők különösebb furcsaságot, mint a bemutatott burgonyát, mely annyira hasonlít a kácsatestű, hogy ugyancsak megérdeml a kácsatestű burgonya nevet.

Végük csak szemügyre, — nem tökéletes kácsa ez?

A gumó legnagyobb része, melyen semmi különös változás nem észlelhető, megfelel a

kácsa törzsének; oldalt a két függelék álló helyen, a kácsa szárnyainak durványait tárja elénk.

A kácsa nyaka és feje csodálatosan vannak a gumón utánozva, nem is hiányzik a fejen egyéb, mint a csőr. A test eme vége, e hiány miatt nem teljes, — másik vége azonban annál tökéletesebb, mert itt a gumón egy természetes repedés látszik, a mivel meginkább hűven van bemutatva a kácsa hátsó fele.

Tan mondunk sem kell, hogy távol áll tőlünk ama szándék, hogy a természet eme különös játékát töviről-hegyire meg akarjuk fejteni.

Ha meg is a burgonya a föld színén termelt volna, tréfára fogva a dolgot, azt mondanánk, hogy a burgonya megjelvta a kácsát megfigyelve a kácsánem szépségétől, maga is így széppé igyekezett lenni s addig erködtött, addig csavargatta testét, míg napról-napra hasonlóból nem lett ideáljához. Nem is feledeztek meg másról mint a labakról, kétségkívül azért, mert a kácsát csakis vizen volt alkalmá láthatni.

De ezt a kis mesét márcsak azért is el kell ejtenünk, mert kétségtelen, hogy ez a burgonya a föld sötét mélyében született.



45. ábra. Kácsatestű burgonya.

De ha nem is vagyunk képesek megfejteni az ügy, hogy miként vette fel a kácsa alakját, annyit azonban mégis mondhatunk, hogy mi okozhatta a gumó eltorzulását, mászóval: hogy a képen bemutatott gumót mi kényserthette arra, hogy rendes fejlődésétől eltérjen?

A kácsatestű burgonya nem más, mint a *flaburburgonya* egyik véletlenül igen bizar példája.

A flaburburgonyát — az olyan gumót, a melyen egy vagy több apró gumó látható — ismeri minden gazda is, hogy miként keletkeznek ezek? — azt megtudjuk bioszkópnyággal néllíki is magyarázni.

Ha a nyír folyamán — mint például tavaly is — tartós szárazság éri a burgonyát, különösen ha a talaj száraz természetű, a gumók megakadnak fejlődésükben s megkeményvednek, rendszeren be is fejezik fejlődésüket. Természetesen a kései fajták ekkor a normálisnál jóval kisebb gumókat adnak, a korai fajták gumói azonban megközelítik, sőt néha el is érik a rendes nagyságot.

De megértünk az is, hogy a tartós szárazságra, mi a gumók kifejlődését megakasztja, ismét esős napok következnek. Ekkor a már megkeményedett, kényserdeden érett gumók csak úgy ritkán képesek újra fejlődésnek indulni, azaz növekedésüket folytatni. E helyett a gumók rugyeit — szeméit — mozgatja meg a víz, a mely a burgonya földalatti szárát át a gumóhoz jutott. A rugyek, melyeknek csak a jóvó órában, a gumók elültetése után, kellene kibajniók: már most, az anyabokorban, hajtanak ki s rövidebb vagy hosszabb szárazkák nőnek. Ha az esős tartós megessik, hogy az így fejlődött száraz erősen

meghosszabbodva kitörnek a felszínre s levelekkel, lombzattal fejlesztenek. Ha azonban az esős időt hamar ismét száraz idő váltja fel, a rugyekből fejlődött száraz rövidkek maradnak s végükön főkügmök keletkeznek.

A most elmondottakból tehát megfejthetjük a kácsatestű burgonya két szárnyának létrejöttét — mindögy egy-egy rövid száron függő *flaburmag* — valamint annak a kis bíbrácsnak a keletkezését is, mely a kácsatestű burgonya nyakának tövéből emelkedik ki.

De miként magyarázzuk meg a szépen ivelt, karcsú kacsát keletkezését ennek végén a fejei alatti megvastagodást, mely többin, hogy a hasonlatosság szépségszökőben legyen, még rugyek is vannak, képzéselvé a kácsa szeméi?

Erre névze *Mottet* utal ama esetekre, a midőn egyes gumók, ha már fejlődésük meg is akadt, kedvező időjárás esetén ismét felhasználás fejlődésük fonalát, mely azonban most nem a további megvastagodásban, hanem a megújulásban kívánul. Ilyenkor a gumók a föld felől kifordított vége indul a növekedésnek s ha az így megnyult burgonyát vizsgáljuk, látjuk is, hogy a köldökgyök egészen kemény, a héj itt szivós és barna, fölött az ellenkező végén a gumó egészen fiatal, héja zsenge és világosszínű.

A szábonforgó esetben tehát a burgonya a köldökől kifordított oldalán növekedésnek indulva fejleszette a karcsú nyakát, mely talán növekedése kezdetén mindjárt valami akadályba ütközve meggömbült, majd később — a feje táján — újra akadályba ütközve másodszor is kénytelen volt meggömbülni s végre hosszúnövekedését befejezte, itt a legfiatalabb részen megdagadt, egy kis főkürgörrel a kácsa fejét, alkotta.

Hogy csakugyan így létesül-e a kácsatestű burgonya nyaka és feje? természetesen arra megkérdünk nem lehetne. Nem megfejtes, csak egyszerű okoskodás ez, mint sok más, a melylyel az ember a természet rejtelmeivel szemben tudáságyát csillapítani igyekszik.

M. Gy.

A jó czukorrépagam kellekei.

Németországban egy a czukorrépagam-termelők, a mint a kereskedők és a vásárló gazdák, a czukorrépagam minőségének megítélésénél az u. n. *magdeburgi szabályok* tartják irányadónak. E szabályok most módosultak s az új szabályok a következőképen hangzanak:

1. Egy kgr. répagam a csíráztatásnál 14 nap alatt legalább 70000 ismét adjon.
2. A csíráztatás 6-ik napjáig legalább 46000 esira mutatkozzék.
3. 100 termésből csírázék ki legalább 75.
4. A vízirtalmat illetőleg az olyan meg tekintik normálisnak, melyben 14%-nál több víz nincsen; szállításhoz azonban még az olyan áru is, mely 14%-nál több vizet tartalmaz, de a 17%-ot át nem hájja. Az eladót azonban, ha az áru vízirtalma 14—17% között állapították meg, a 14%-on felüli vízirtalomért a revének a víz slyltbetegekkel megfélelő kárpótlást tartozik nyujtani.

5. Az idegen alkatrészek megengedhető határa 3%-ban állapították meg, de szállításhoz csak az olyan áru is, a melynél az idegen alkatrészek 3%-nál többet tesznek ugyan ki, de az 5%-ot át nem hájja. Ez utóbbi esetben azonban a vevő a mag árából annyit tartozik megfélelőlegengedni, a mennyivel nagyobb a müstrában az idegen anyag slyta 3%-nál.

6. Ha az áru az első 5 pontban megállapított feltételek bár csak egyikének nem felel meg, az szállításhoz árunak már nem tekinthető.

¶

* Lásd az idézett folyóirat f. ó. 6. számban a 168. lapon, az „*Une pomme de terre curieuse*” című cikket.

IRDALOM.

Állami lótenyészintézeteink mén-létszáma.

A földművelésügyi m. kir. miniszterium kiadta az állami lótenyészintézetekben a folyó évben rendelkezésre álló állami mének jegyzékét tartalmazó füzetet.

A füzet szerint az idén 3321 állami mén áll a tenyészőközösség rendelkezésére. Ezek közül 91 mén az állami ménesek létszámához tartozik s nagyobbrészt ott is működik, mint törzsmén, de amellet a magántenyészőknek is rendelkezésre állnak, akik előzetes bejelentésre engedélyt nyertek arra, hogy kancaikat fedeztetésre odaküldjék; 207 mén a méntelepek létszámához nagyobb tenyészőtöknél van bérben, míg 3023 mén az országban 984 községben van felállítva fedeztetési állomáson. Így a folyó évben 200 fedező ménnél szaporodott az állami lótenyészintézetek létszáma.

A *kébredő* áll. ménesben 12 angol telvérmén és egy félvér, Párisoé XXIII—20, képzés az apamének gárdáját. A régiók közül az öreg Gunnersbury kimult, Kisbér edesse pedig, a jó 23 éves veterán, bérbe adott graf Festetics Fálhoz Déghre. Ujjab akvizíciók képez a mult évben Angliában vásárolt History, a hrvnes Hamptonnak egyik ivadéka.

A *bábolnai* ménesben 4 eredeti arab mének és 4 arab félvér mén fedez. *A mezőhegyesi* ménes pedig 54 fedező ménnél rendelkezik, melyek részben a mezőhegyesi, a szarvasi és az orosházi lótenyésző egyesített ügyét is szolgálják. Csak 3 angol telvérméne van jelenleg Mezőhegyesen: Hűség és Duracson kívül az újabbban Angliában vásárolt Adieu, a nagyhírű St. Simon ivadéka. *A fogarasi* áll. ménesben 6 darab lipicai vért törzsmén áll.

Az állami méntelepek ménlétszáma az évben 3230-ra emelkedett, vagyis 189 darabnál nagyobb, mint a mult évé. Ezek a mének körülül 152,000 kancazt foglaltak országban fedezni, ha a viszonyok eléggé kedvezők lesznek. Magyarország területéhez képest az összes európai államok között aránylag a legtöbb állami ménnél rendelkezik s így nálunk az állami lógenitívvebben gondoskodik lótenyészésünk emeléséről.

Füjta szerint az állami méntelepeinkben levő ménnek a következőképen csoportosulnak:

1900-ban 1899-ben tehát 1900-ban			
Angol telvér. . .	339	320	+ 19
Angol félvér . .	1445	1318	+127
Arab telvér . . .	36	34	+ 2
Arab félvér . . .	334	330	+ 4
Nonius	531	492	+ 39
Gidran	240	230	+ 10
Norfolki	3	3	—
Lipiczei	194	207	- 13
Nóri (nehéz igás)	108	107	+ 1

Az általános emelkedés mellett az angol félvér létszámemelkedése a legnagyobb száttan következik a Nonius-vérbeli mének szereplata, mely mindenesetre a mezőhegyesi szaporító-képességének fokozódása mellett bizonyít.

Az összes állami lótenyészintézetekben levő 3321 állami mén közül 1872 darab a négy állami ménesben tenyészített és pedig Kisbérben 429, Bábolnán 353, Mezőhegyesen 325 és Fogarason 165. Magántenyészőkől vásároltolt: 1120 drb., mint teljes koru, 329 drb mint egy éves, összesen 1449 drb.

Er csak azoknak a méneknek a száma, melyeket az állam tart. Ha a köztényszerre használt ménnek teljes összegét akarjuk, hozzá kell még tennünk mintegy 250 drb, az állami méntelepektől kisorolt, magántenyészőknek

olcsó árban átengedett tenyészképes állami mén, 200 drb az államtól egyes községeknek ingyen méreskelt kőrs és részlettelzés mellett kiadott létszáma pedig, 350 drb tenyészigazolvánnyal ellátott áron pedig, 1500 drb igazolványos magánként, ugy, hogy a jobb kvalitás, káros örökli hibáktól mentes ménnek száma összesen 5600 drbra tehetjük az országban.

LEVÉLSZEKRENY.

Kérdés.

188. kérdés. Gazdaságomban eddig 100 darab tehénből álló tehenészet miatt kénytelen voltam évenként 90 hold zabosbúkkönyvet termelni. Ennek a letakarítása azonban nagyon sok nehézséggel ütközik, a mennyiben annak kaszálásakor a logevőjűes munkáerővel rendelkezem és felgyűjtése rendszeres egybe esik az aratással, mely nálam nagy akadály, amennyiben ezt aratóim tartoznak elvégezni. Ennek következtében kérdem, nem volna-e alkalmasabb zabosbúkkönyvet, amit előzeteműl friss letakarításba vetek, esalamadétt termelmem, melyet zölden lemosolyoznak, nem szárolja-e jobban a föld, szóval e két takarmánynak holdankénti hozamára is tekintettel, melyiket lesz alkalmasabb vetnem? Ugyiszentén alkalmas-e a csinkvantum kukorica csalamadévetésre, mint kora faj, vagy melyik kora fajta adna legnagyobb hozamot?

2. Nem bír-e káros befolyással a bezsomolygatótt esalamadé a tejelésre, vagy a tej ízére?

3. Magyar kincs krumplinak termelésénél milyen távolságban kell lenni egymástól a soroknak és az egyes fészkeknek? Valamint kérem ültetnivaló krumpli hiányában lehet-e azokat elvagdálni és nem káros-e az ily elvagdalt krumpli ültetése a termés nagyságára nézve? Megjegyzem, hogy a krumplít lókapvány műveltem.

Tápió-Ságh.

L. S.

Felelet.

A zabosbúkkönyv pótlása esalamadéval. (Felelet a 188. kérdésre). A zabosbúkkönyv, ha elég korán van vetve, pl. március végén, és kaszálásakor akkor fognak hozzá, mikor teljes virágzásában van, úgy letakarításának ideje csak a legtrikább esetben esik össze az aratási munkálatokkal. Gazdaságunkban legelőbb kaszálást és felgyűjtést mindig előző getzük aratás előtt és az aratás megkezdésekor legelőbb behordást nem tudtuk befejezni.

A csalamadé, bár terimere 20, sőt 3-szor is nagyobb termést ad a zabosbúkkönyvénél, de minőségére nézve megsem közelíti azt, mert míg a zöld zabosbúkkönyvnek a táptartany 1: 2-3, addig a csalamadéval 1: 7-8-hoz. Fejts tehenelek pedig, csak más, fehérbekébe tud takarmánnyal — mint a milyen a luczerna, borsó és búkköny, — keverve lehet csupán kellet eredményt fel-takarmánnyozni.

Csalamadékat csinkvantum tengeri, tekintettel azon körülményre, hogy rékony ezáru nem eléggé leveles és alacsonyra nő, mindfögy keveset terem — nem alkalmas. Ennek sokkal jobb a kora székely és a közönséges magyar tengeri is.

Zsomolyozási sokkal helyesebb a csalamadé etetésen fonyadt, mint zöld állapotban, mert így sokkal könnyebben eszszokzóható egyrészt a behordás is, másrészt nem kap olyan intenzív erő szagot sem. A tejsz kincsnek jobbat és csak arra kell figyelni, hogy a tej az istállóban hosszú ideig ne maradjon, mert akkor könnyen átveszi a csalamadé szagát.

Kellő időben — július végén, vagyis elején — letakarítva a csalamadé, agyuszik akkor, midőn a szőlőtől kihánya, majdmon olyan jó előtérmetényét képezi az éssz. rosznak, vagy buzának, mint a zabosbúkköny. Gazdaságunknak két f orgójában is esalamadé képezi az ésszének előtérmetényét és mondatmond, hogy ezek semmivel sem adnak kisebb termést, mint a zabosbúkköny után vetettek.

Nézetem szerint nem kellene a zabosbúkkönytermeléssel szakítani, hanem legelőbb redukálni azt és esalamadé pótolni, a kettőt pedig azután keverve fel-takarmánnyozni, mert csak ilyen módon lehet mindkettőt kellőleg értékesíteni.

2. A magyar kincs burgonyát, tekintve azt, hogy elég kintön érik s így erősebb lombozatu is, mint a kora burgonyafajlesek, valamivel ritkábban kell vetni, mint az utóbbitak. Legajánlatosabb 60 cm. sor- és ugyanennyi növényültetvéssá vetni. Így sortávolság mellett lókapvány (Plant junior) való művelésse semmi akadályba nem ütközik.

Burgonyát elvagdaltva ültetni csak azon esetben indokolt, ha nem áll kellő mennyiségű gumó rendelkezésre és ha az elég nagy. Ajánlatos azonban az elvagdaltat a vetést megelőzőleg legalább egy héttel előbb eszközölni és az így elvagdalt burgonyát valami száraz fedett helyen vékonyan elteríteni, hogy azon egy parafégt képződjék, mely aztán a burgonyát az eromlástól valamennyire megóvja. A vágást a gumó hosszirányában kell eszközölni. Az ültetésnél pedig vigyázni kell arra, hogy a metszlap ne a fészkek fenekére essek, hanem felül legyen. Kedvező talaj és időjárás viszonyok mellett a gumó elvagdaltának nem lesz semmi káros befolyása a termés nagyságára.

Raab Kálmán.

VEGYESEK.

Mal számköny tartalma:		Oidal
Az OMRG. Közleményei.	636	636
A jövő vámpolitikája és új vámtarifának.	638	638
Tárca.		
Fürj.	636	636
Állattenyésztés.		
A XVII. tenyészállattörvény díjazott állatai.	637	637
Tenyészészkialakítás.	637	637
Növénytermelés.		
A borsócs csalamadé termelésének fontossága.	638	638
Állattenyésztés.		
Készenlött burgonya.	640	640
A jó kukorikapóvak kellekái.	640	640
Irodalom.		
Állami lótenyészintézeteink ménlétszáma.	641	641
Levélszékreny.	641	641
Vegyesek.	643	643
Kereskedelem, Uszadék.	643	643
Budapesti gazdasági. — Szerzőköl. — Értesztésbát bormozás. — Lajta fórumalomb. — Hérés magvak. — Velőmagvak. — Apólo kölőajónomítgyár részv. társ. — A központi vádászati ügyvérsége a nagyban (en gros) eladótt élelmi cikkék árarád. — Állattenyésztés: Budapesti szurómarhávárs. — Budapesti vágómarhávárs. — Budapesti lovárs. — Kővárosi szertársárs. — Ifjagifanok árverésai (40000 korona becsértéklen felül).	645	645
Szerkesztők üzenetek.	645	645

A m. kir. mezigazgatási muzeum gyűjteménye a VII. ker. Kezepeit ut 72. szm alatt hának megtekintetők a hétől és az ünnepek követő napok kivételével.

napoknt d. e. 9 órádtól d. u. 1 óráig. Hétől és az ünnepek követő napokira a muzeum zárva van.

A legutolsó kővárosi kőművesek-egyesületébe a Kezepeit-utca a városhől VIII. ker., a Kény-érzőcs utca markán, a városha ment VII. ker., a Kény-érzőcs utca sarkán van.

Meghívó.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a mezőgazdasági szaktudósító intézmény életképességét megmértelendő, az első ízben kinevezett mezőgazdasági szaktudósítók tiszteletére folyó hó 24-én (kedden) este 8 órakor a Royal szálloda földszinti külön termében társasvacsorát rendez.

Tisztelettel felkérem az egyesület tagjait, hogy ez alkalommal lehetőleg nagy számban megjelenjen sziveskedjenek a részvételüket az egyesület titkári hivatalánál legkésőbb f. hó 23-án estig bejelenteni sziveskedjenek.

Gróf Desseffy Ávrél S. k.,
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
elnöke.

Győri kereskedelmi kamara a fogyasztási szövetkezetek ellen. Hogy a fogyasztási szövetkezetek ellen a kereskedői körökben elszennyez uralkodik, azt régen tudtuk, de tudtuk azt is, hogy ez az elszennyez csak azoknál a kereskedőknél mutatkozik, a kik az üzleti szoliditás keretein kívül működve, a falsú népességet fejős ténnek tartották, melyet a pénzroszra veszedelmes volta miatt az áruzsaróval fejték. Csodálkozunk ezért, hogy a győri kereskedelmi és iparkamara ezeknek az uszályhordozóinak akar szegénydi, amidőn hi szonyára a kamarában uralkodó hangulattól félhasználat, a kamara titkára, Széchy Gyula, a városoknak Győrött tartandó kongresszusa elé a következő határozati javaslatot terjesztette: „Kivánatos a városok kereskedelme szempontjából, hogy az újabb elszaporodott fogyasztási szövetkezetek kérdőre a törvény szellemében kizárólag tagjaira korlátozandó és kötelez legyenek alapítóiknek a tagok számnak megfelelő összegben való kimutatásra. A kisközségekben gombamórára szaporodó szövetkezek má szervezetiükben végveszéllyel fenyegetik a vidéki közvetli kereskedelmét és kisipart. Fenyegetik pedig azért, mert egyenlőnek azok a gyverek, melyekkel küzdenek, eltekintve azokról a politikai jelzavaktól, amelyek egyes helyi szövetkezeteknek életet adtak s a melyek elég csábító erővel bírnak a hiszékeny tömeg félrevezetésére... A szövetkezetek, szemben a kereskedő korlátlan felelősségével, csak befizetett üzleti részek erejéig teszik tagjaikat vagyoniilag felelősökké; a szövetkezetek késpénzintézet, illendő verközönögre számíthatnak nyomban, míg a kereskedőknak nagy szolgálatkészséggel, hozzáadott utánjárásra s gyakran erejét meghaladó hitelyújítással kell a vezüklözösemel megsebezni. Ily egyenlőtlen küzdelem mellett a kereskedőnek és iparosnak még akkor is el kellene pusztulnia, ha a szövetkezetek a kereskedelmi törvény vilgoss és félre nem ért, a hető rendelkezése szerint csupán tagjaikkal állának üzleti viszonyban, holott ma a szö-

vetkezetek kiszolgálják a szövetkezeteken kívül élő verközönöset is. A kisközségek kereskedőnek és iparosnak pusztulása pedig a közvetési szövetkezetek elterjedésével és a közvetési szövetkezetek elterjedésével, mert elvezeti azokat a fogyasztási helyeket, melyekből eddig táplálkoztak.” Nagyon csodáljuk Széchy Gyulát, ur, ha az izsi, hogy határozati javaslatának elfogadása esetén is lesz valami fogantatja. A közönség már felismerte annak a bizonyos „közvetli kereskedőnek” az áldását és meg is találta a fogyasztási szövetkezetek a magukéig fogantatás, ha a vidéki városok kereskedői szoliditá mutkódnak, a fogyasztási szövetkezetek velük összekötésbe fognak lépni, de hogy az illetéktelen közvetítési szorító köböből mért ne menekülhetnek a vidéki népesség, azt belátni nem tudjuk és nem hiszük, hogy e törekvéseket bárki is ellensúlyozta.

Száma és számlakörlet. A magyar kiviteli és csomagzállítási részvénység nagyobb mennyiségű szénát és szalmát keres megvételre. Felkérjük azon gazdátársainkat, akik eladó szénával és szálmával rendelkeznek, hogy a Magyar Kiviteli és Csomagzállítási Részvénység igazgatóságával (Budapest, V. Mergely utca 1.) közvetlen összeköttetésbe lépni sziveskedjenek.

Tenyészállatok a kistenyésztőknek. Az állattenyésztés fellendítése érdekében Darányi földművelésügyi miniszter a kitenyésztésre szükséges apállatokat a községekben részben ingyen, részben kedvezményes áron (20–40 százalékkal olcsóbban) engedti át. 1893-ban mindössze 180 darab bikát vettett és helyeztetett át földmőre a kitenyésztés céljaira. 1899-ben a kiosztott bikák száma már 1880 darabra szaporodott s ezzel egyidejűleg a miniszter a kitenyésztés más ágait is fölkarolta. Így az utóbbi időben évenként 1000–1200 kanstest, kosokat, sőt az elmúlt évben 3000 különféle nemes himbarmót osztott szét. A kitenyésztés emelése 1,500,000 korona van a költségvetésbe fölveve, ebből megterült egy millió korona, a tényleges kiadás tehát fél millió korona. Ez is bőségesen visszafelé! — adóban — s ami föl, a kitenyésztés értékebb állatokat állítanak elő és ezeket jobban értékesítvén és használván is, az állattenyésztés jövedelme ezen a révén jelentékenyen emelkedik.

Borkóstoló. A zemplén-érmegegyi gazdasági egyesület f. hó 26-án d. e. rendezti V. borkóstolóját S.-A.-Ujhelyen a vármegegya nagyerőben, a „Tokaj-Hegyalja” bormerlemből boraitól. A borkóstoló célja, hogy a belső, valamint a külföldi borkereskedők saját észleléseik alapján meggyőződést szerezzenek, hogy a „Tokaj-Hegyalja”-nak a filoxerapaszta izsi után ugyanon teleített szőlőit az utolsó 30 év alatt milyen minőségű bort termeltek és hogy jelenleg is a régi meghamisítatlan valógukban még milyen borkészlettel rendelkezik Hegyaljánkon a szőlőbirtokos közönség. A zemplén-érmegegyi gazdasági egyesület elnöke az egész „Tokaj-Hegyalja” bormerlemből az múlt napokban körlevelet intézett, a melyben felszólította a termelőket, hogy mindenki jól sáfogott saját érdekeiben, hogy borkóstolóra saját termésű borából bemutalni

valót küldjön, továbbá jelentsé be legkésőbb f. hó 20-ig, a titkári hivatalnál eladandó borainak mennyiségét, minőségét, heklitorénitíni számlát, árát, a borítás helyét. Mindezeknek az adatoknak a kiküldését azért kéri az egyesület, mert a bejelentések után magyar és német nyelven katalogus szerkeszték, a mely a megjelölt kereskedők között osztatik ki, továbbá külföldi kereskedőknek megküldetik tájékoztatás végett az illető cs. és kir. konzulátusok után. Az egyesület fizozat akas, remélni, reális kereskedelmünk, reális eladás, értékek, reális árszám. E téren azonban sikert csak úgy lehet elérni, ha reális kereskedőinkkel kezdet fogva, váltva munkálkodnak; akkor azután mindkettő megelhetése könnyű lesz; különben a Hegyalján, hol pár év muvya annyit bor fogunk termelni, mint a nemzeti régen soha sem termelték s így azután a szőlőtelek is fedezni tudják; akkor azután remélhetjük, hogy az idegenből hozott borokat kiszoríthatjuk, az minél nagyobb törekvésünk talán egyelőre nem is lehet.

A svájci vasutak új díjazásába. A svájci szövetségátnak már most állapította meg azon maximális díjteleket, melyeket az államosítandó vonalaknak annak idején alkalmazni fog. Egyszeri menetjegyeknél I. osztály 10,4. II. osztály 7,3. III. osztály 5,2 centimes; menetútri jegyeknél I. osztály 15,6. II. osztály 10, II. osztály 6,5 centimes. A munkásjegyek továbbra is fentartának; ellenben megszűnik a zónatarifa, a csökönő bázisra fektetett díjazás és a kilométeris jegyek. Az árúra névbe a tarifák az ugynevezett reformrendszer alapján állapították meg. Így pl. teljes közirakományoknál a szállítási díj 100 kgronctól 7 1/2 centimes egész 20 kilométerig; 15 centimes 40 kilométerig és ezen túl kilométerenként egy centimessel több. Érdekes ezen reformrendszer anyiból, hogy szakít az eddigi rendszerekkel, amennyiben azon szempontból indul ki, hogy a vasutizétnet nem tartozik megérteni azon áru értéket, terjedelmét vagy egyéb alaki tulajdonságait, hanem csak azt veszi figyelembe, hogy rendelkezésre bocsítja egy kocsi, mely akár egészben, akár részben van a szállító részéről kiháználandó, az utóbbi a teljes kocsi után fizeti a vieldjárat, legyen a szállított áru akár toll, akár vas vagy gabona vagy gyapju. Ezen rendszer azon ideális tartalmát, melyet amnyian kívánunk, de alig valószínűleg meg. Különösen ándunk alig volna ez keresztülvihető, a közgazdasági és egyéb érdekek szempontjait tekintve.

A Triesti Altalanos Biztosító-Társaság. (Associazione Generali.) f. 4. április hó 7-én tartott 68-ik közgyűlésén terjesztették be az 1899. évi mérleget. Az előttnk feljebb jelentsébeől látjuk, hogy az 1899. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkésösszeg 483.973,169 korona és 56 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19.724,836 korona és 19 fillért. Az életbiztosítási osztály díjtarifáinak 10.003,809 korona 90 fillérről 124.700,392 korona 59 fillére emelkedett. A tüz-ésbiztosítási ágban a díjbevélt 18.128,170 korona 40 fillért volt, miből 7.728,541 korona és 84 fillér viszontbiztosításra fordítottat vagy, hogy a tiszta díjbevélt 10.399,627

Mint legmegbizhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása
ajánlható
Mauthner Ödön
cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapest, VI., Andrássy-ut 23.

korona 76 fillére rugott, mely öszszegből 6.482.000 korona 91 fillér mint díjtartalek minden teleről menten, a jövő évre vívetést át. A jövő évi nyeresédek esedékessé való díkjövevények öszszeg: 74.935.974 korona 80 fillér. A számlatárgybiztosítási ágban a díjvetést kített 7.730.895 korona 18 fillér, ebből vízszintbiztosításra fordítottak 3.346.580 korona, ugyi hogy a tisztázottak 4.384.315 korona 18 fillére rugt, mely öszszegből 3.949.074 korona 44 fillér helyvetést tartaléka. Káróként a társaság 1899-ben 28.174.407 korona 04 fillér folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárkiezések a társaság alapítási óta kárók fejében 661.963.927 korona és 90 fillérnyi igen tekintélyes öszszegget fizettek ki. Ebből a kárterítési öszszegből hazánkra 123.186.550 korona 69 fillér esik, mely öszszeg a társaság 151.032. Keresetben fizette ki. A nyereségtartalékok közül, mely öszszegben 14.034.239 korona 11 fillére rugnak, különösen kiemelendők: az alapszázból szerinti nyereségtartalék, mely 6.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyammozgására alakított tartalék, mely a 2.507.733 korona 74 fillér küllő tartalék, ugyi szintén az évi nyereségből kibasított 413.251 korona 38 fillérel 8.624.239 korona 11 fillére emeltesett föl; továbbá feltelemmel még a 160.000 korona rugó köles követelések tartaléka. Ezekben kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő küllő alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatból esedeges kölcsönökét kiegészítse. A társaság öszszes tartalékjai és alapjai, melyek elő rangú értékekben vannak elhelyezve az idej átutalások folytán 153.073.167 korona 61 fillérről 162.608.919 korona 15 fillére emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	29.782.502 korona 61 fillér	
2. Életbiztosítási követvényekre adott kölcsönök	14.246.324	74
3. Letétmentesített értékpapírok a/ott kölcsönök	1.466.107	99
4. Értékpapírok	108.401.469	40
5. Társaság vállalk.	814.150	26
6. A részvényesek biztosított adóseivel	7.360.000	—
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelzők követeléseinek levonásai	5.548.364	18

Öszszegben 162.608.919 korona 15 fillér. Ezen értékekből 42 millió korona magyar értékre esik. A mint a jelentésből kitűnik a társaság a betértesek lopás elleni biztosítási üzemet is felvette ügykörébe. Erről a legközelebbi szűkítettől körlevelek fognak bővebb felvilágosítást nyújtani.

Lapunk ma számához a „Jado“ Company prospektusa van mellékelve, melyet olvasóink szíves figyelmébe ajánlunk.

NYILTTÉR.*)

1900. évi Forgalm: 22.000.000

Felvitelnek a t. sz. gazdasági és pénzügyi ügyekért

a budapesti gyapjú-alkotókra.

HELLER M. & TÁRSA.

BUDAPEST, T. Rákóczi R.

* Az e rovatt alatti közlésekről a szerkesztőség felőleszködni van vállal.

Megjelent az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ kiadásában az *Ujlatk Uradalom Ületli berendezése* a „Köztelek“ szerkesztőségére által kitüntetett pályamű. Két tábla hal ábrával. Írta: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes uradalom üzleti ágának jövedelmességéről és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas csinos könyv. Ára portmentes megkötésű: 55 krajczér. Megrendelések a kiadóhivatalba intézendők

Szuperfoszfát,
Kénvas-kállit, Kénvas-ammóni, kovasavas-kállit,
(dohánytrágya-szára)
kénpórt,
(legfinomabb — 78% Chancel oldium ellen)

régzálicot, 98%
99%
legolcsóbban szállít a
„HUNGÁRIA“
MŰTRÁGYA, KÉNSAV-ÉS YEGYI IPAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN,
V. KER. FÜRDŐ-UTCSA S. SZÁM.

Most jelent meg
Rubine Gyula és Szilassy Zoltán
az O. M. G. E. titkárai szerkesztésében
Köztelek Zsebnaptár
1900-ra.

A „Köztelek Zsebnaptár“ ezen hatodik évfolyama régi köntésében, javított és telmesen bővített tartalommal jár.
A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt teljesen nélkülözhetetlen tesz.
A „Köztelek Zsebnaptár“ ára az O. M. G. E. tagok és a „Köztelek“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt
= 3 korona 20 fillér.
Nemrendelhető
a „Köztelek“ kiadóhivatalában,
Budapest,
IX., Üllői-út 25. (Köztelek).

KERESKEDELEM TÖZSDE.
Budapesti gabonátözsde.
(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése).
azpi jelentése a gabonaszultról.
1900 április 20.
Az 1/2 centig alacsonyabb New-York-i jegyzés itt csak kezdetben idéstett elő egy ki ellanyallhat, mert alig mentet vészta 15.84-101 15.80-ra, fokozatosan

javultak az árak, úgy végeredményben az októberi húsa 12 fillér emelkedést ért el. Ugyanígy a más húsárak között, melyekből még leginkább a majusi húsa határt érte fel.

A kárpénzücsiben nehezen indult meg az üzlet, a malomk nagy tartózkodás mellett olyanyira, hogy 11 óráig alig kelt 3000 mássa húsa egynehány fillérről alacsonyabb árakra. Nemsokára még csak hozzáléstak és az árba szorított körülbelül 1700 g. buszt változ tan árak mellett megvették. Felmondott átvételét 2000 g. húsa, 500 g. rozs és 2000 g. zab.

Rozsban grege forgalom volt és változatlan irányzat mellett minőség szerint 1390—50 K. fizettek helybeni paritással.

Árpa szilárd irányzatú, kevés töltetű s jó takarmány árú 1190—12 K. kelt el.

Tengeri vállalatok a még mindig nehezen helyezkedő és a tulajdonosok túlvételezés miatt. Helyben átvéte 10,85, Sarvaszon 10,50, Karcagzon 10,60 K. jegyztünk.

Zab szintén változatlan árak mellett kelt el.

Határtdók egy órái zárás:

Buza áprilisra 1900.	15.68—68
„ májusra	15.68—68
„ októberre	15.58—88
Tengeri májusra	10.94—06
„ júliusra	11.20—22
„ októberre	10.90—82
Rozs áprilisra	11.72—74
„ októberre	11.82—84

indulttás.)
A gazdaságban a hétén az ötletmentes vállalatnál szilárd volt és a szeszárak úgy azonnali, valamint későbbi szállításra a muhelti tárgyalozás szerint átvették. Ekkelt finomított szesz nagyjában átvéte 115—115.50 K. adózállalán 45—45.50 K. busapesti finomított-gyártakól.

Hélesztéses szilárd és adózza 115.50 K. adózállalán 10.50 K. kelt el azonnali és május szállására. Vidéki finomított-gyártak finomított szesz adózza ab állomás 112—113 K. ajánlottak és több tétel ez a mennyiségű.

Megköszönés szeszgyártak részéről kontingens nyeresésre e hétén gyérnek volt kintára és csak néhány kisebb tétel kelt el 37—37.50 K. azonnali és későbbi szállításra. Megköszönés finomított gyártak részéről kintái nem volt.

A kontingens nyeresésre ára Dudacsán 37.50—38— korona.

Becsú jegyzés 41.20—41.80 korona, kontingens nyeresésre.

Fogyás jegyzés 112.25—112.75 korona adóított és 39.25—39.50 korona adózatlan szesz.

Töreszt jegyzés 19.50—20 korona kivülön szesz 90% haktólterje.

Készletre e hétén több tétel finomított szesz átvételük, mely Csabán, Szalonkai és Dél-Torokország felé lett szállítva.

Vedő szeszgyártak változatlan szilárdan szulnak.

Budapesti szeszgyártak és Adém: Finomított szesz 115—115.50 korona, jemesítéses 115—115.50 K., egyesítéses adózza 115—115.50 korona, nyereségre szeszre (szeszkontingens) — — — — — korona, donatorúttal szesz 38—37.50 korona. Kontingens nyeresésre — — — — — korona.

Az árak 10.000 főtökentől fordított horrd nézőkéményre csak a vas raktárolomahoz szállítva kéndőnként. Más szállítási módok.

Vetőmagrak (Mauherer Ödn indulttás.)
Mig korábbi években a husvétra következé hétén egészen elcsúszottál a magyárak, az évben az egyes vonások küllőse elcsúszottál számotnak be. Középső évös löhete után olyan nagy a kereslet, hogy a megvásárlás árúvali közlelekek csakhamar teljesen kimerültek fogyni. Ambar elegendő áru értékek a piacra, de mivel régi francia, aig csakröz vagy egyáltalán csokrak álltakent minőségűlekből, részben amerikai magból állának e tölekek, tekintetbe nem jának és úgyel nem vetnek reájók. Lucerna az ebbeli forgalom szintén elének Magyar lucerna most már egészen hiányzik országban megkötésben, míg előzetben a kitűnő francia eredetűből a szilárd és könnyen felcsobérál. Takarmányhorst, mely a búkkányt pótolja, e lefolyt hétén megvásárolható mennyiségben kelt el. 26 leteledségi jegyzésűleleket a szilárd és könnyen felcsobérál. Azon körülmények fogva, hogy még minden repáfusa lementőlott árán kapható, a gadszák részéről ebből körlevelet még mindig nagyoköltségű.
Jegyzések nyeres 4200 kgonként Budapeston árteve:

— drb, kisorolt korok 30 drb, eladott 30 darab, kivérő juh 30 drb, eladott 35 drb, bérány — drb, teeska — bomlaj — szerbiai — angol — kereszt — , romániai — durvaszőr — db.

A birkavásár jelentétele lefolyó volt.

Árak a következők: Belföldi hízlat 20 — 43 K. Árak a következők: 30 K. páronkint, 40 K. páronkint, 50 K. páronkint, 60 K. páronkint, 70 K. páronkint, 80 K. páronkint, 90 K. páronkint, 100 K. páronkint, 110 K. páronkint, 120 K. páronkint, 130 K. páronkint, 140 K. páronkint, 150 K. páronkint, 160 K. páronkint, 170 K. páronkint, 180 K. páronkint, 190 K. páronkint, 200 K. páronkint, 210 K. páronkint, 220 K. páronkint, 230 K. páronkint, 240 K. páronkint, 250 K. páronkint, 260 K. páronkint, 270 K. páronkint, 280 K. páronkint, 290 K. páronkint, 300 K. páronkint, 310 K. páronkint, 320 K. páronkint, 330 K. páronkint, 340 K. páronkint, 350 K. páronkint, 360 K. páronkint, 370 K. páronkint, 380 K. páronkint, 390 K. páronkint, 400 K. páronkint, 410 K. páronkint, 420 K. páronkint, 430 K. páronkint, 440 K. páronkint, 450 K. páronkint, 460 K. páronkint, 470 K. páronkint, 480 K. páronkint, 490 K. páronkint, 500 K. páronkint, 510 K. páronkint, 520 K. páronkint, 530 K. páronkint, 540 K. páronkint, 550 K. páronkint, 560 K. páronkint, 570 K. páronkint, 580 K. páronkint, 590 K. páronkint, 600 K. páronkint, 610 K. páronkint, 620 K. páronkint, 630 K. páronkint, 640 K. páronkint, 650 K. páronkint, 660 K. páronkint, 670 K. páronkint, 680 K. páronkint, 690 K. páronkint, 700 K. páronkint, 710 K. páronkint, 720 K. páronkint, 730 K. páronkint, 740 K. páronkint, 750 K. páronkint, 760 K. páronkint, 770 K. páronkint, 780 K. páronkint, 790 K. páronkint, 800 K. páronkint, 810 K. páronkint, 820 K. páronkint, 830 K. páronkint, 840 K. páronkint, 850 K. páronkint, 860 K. páronkint, 870 K. páronkint, 880 K. páronkint, 890 K. páronkint, 900 K. páronkint, 910 K. páronkint, 920 K. páronkint, 930 K. páronkint, 940 K. páronkint, 950 K. páronkint, 960 K. páronkint, 970 K. páronkint, 980 K. páronkint, 990 K. páronkint, 1000 K. páronkint.

Budapesti gazdasági és tenyésztéstudományi 1900. évi április hó 19-én. (A budapesti körképold és marhadarvaságok jelentése a „Köztelek” részére. Felhajtlat: 166 db, nygmit: jarnos okor előadóm. db, közép — db, alrendelt — db, fejtelésben 1 darab 0 drb, tarka 154 db, tenyészika 2 drb, tarka tinó — , fehér — db, jarnosbivaly — db, bonyhádi — db, hízlati való okor — db, társ felelő.)

Járnosokor nem volt a vásáron. Fejtelésbenre a korelet gyenge volt: az árak darabonként 10—20 koronával hanyatlottak.

Kövészek árak jegyzetektől: Hízott magyar okor juh minőségű 60—80 —, kivételes 70 —, hízott magyar okor középminőségű 52—58 —, alrendelt minőségű magyar okor 40—50 —, juh minőségű magyar és tarka tehen 42—64 —, kivételes tarka tehen 40—64 —, szerbiai okor középminőségű 50—62 —, kiv. — db, szerbiai okor középminőségű 40—48 —, szerbiai okor alrendelt minőségű 30—40 —, szerbiai bika 40—64 —, kivételes 66 —, szerbiai bivaly 34—40 —, kiv. 49 60 koronáig métermászánként előnyben.

Budapesti vágómarhavasár. 1900. évi április hó 19-én. (A budapesti körképold és marhadarvaságok jelentése a „Köztelek” részére. Felhajtlat: 1372 db, nagy vágómarha, nevezetesen: 1032 db magyar és tarka okor, 305 db magyar és tarka tehen, 307 db szerbiai okor — db, szerbiai okor — db, szerbiai tehen 13 db, szerbiai tehen, 702 db bika és 30 db bivaly.)

Az Unnepek alatt a marhavasárban is igen gyenge lévén, a helyi származék csökkeni volt, minthogy azonban minőségis sőt idegen: vevő volt a vásáron és mitután az idősközleket képest a fellajlás is rendkívül csökkeni volt, az árak mégis 100 kilogramm 2 koronával emelkedtek.

Minőség szerint: 652 darab előrendelt hízott 1088 db középminőségű és 139 db alrendelt min. okor — db, előrendelt hízott okor —, db, középminőségű okor — db, alrendelt min. okor: — db, előrendelt hízott tehen, db, középminőségű tehen, — db, alrendelt minőségű tehen.

Kövészek árak jegyzetektől: Hízott magyar okor juh minőségű 60—80 —, kivételes 70 —, hízott magyar okor középminőségű 52—58 —, alrendelt minőségű magyar okor 40—50 —, juh minőségű magyar és tarka tehen 42—64 —, kivéletes tarka tehen 40—64 —, szerbiai okor középminőségű 50—62 —, kiv. — db, szerbiai okor középminőségű 40—48 —, szerbiai okor alrendelt minőségű 30—40 —, szerbiai bika 40—64 —, kivételes 66 —, szerbiai bivaly 34—40 —, kiv. 49 60 koronáig métermászánként előnyben.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1900. április 19-én. (A budapesti redáriusjegyzetét jelentése a „Köztelek” részére.)

A vásár formában élték volt. Felhajtlat összesen 814 db. Eladott 307 db, jobb minőségű lovakkal hízás 20 db, eladott 9 db, 230—400 K-ért, könnyebb kosok (jukor) 10 db, eladott — db, K-ért, nehézbika (híntes) 15 db, eladott 3 db 325—380 K-ért, igaz kosok (nehéz nyugati) 40 db, eladott 27 db, 200—270 K-ért, ponya — db, eladott 2 db —, K-ért, közép minőségű lovakkal: nehezebb féleké (utaras) 10 db, eladott 60 db 130—180 K-ért, könnyebb féleké (utaras) 10 db, eladott 30 db 100—120 K-ért, K-ért, alrendelt minőségű lovakkal 76 db, eladott 35 db 18—80 K-ért. Bécs vágóra vásároltak 83 db, az eláttart és kivétel részére vásároltak 3 db, tulajdonjoga gyanus 10 lefogaltatott — db, ragályos bika 20 lefogaltatott — db, takonykór miatt a gypmesterhez küldött — db.

Köbányai sertésvásár. 1900. évi április hó 20-án. (Első magyar sertésállás- és tenyésztéstudományi telefont jelentése a „Köztelek” részére.) Az elátt emelkedő árak mellett szállat volt. Hétli állás-vasár. Magyar vágókatott 320—300 kilogrammos nehéz 110—120 fil, 200—200 kilogramm 100—110 fil, Öreg 300 kg, toll 102—106 fil, vidék sertés kosnyú — f. Szerb 106—108 f, Román — f. Tasta kg. páronkint 45 kg. detsúlyváltás és 4/20

engedélyes szokások. — Először: Tengeri új 11:50 — korona, ársz 19:20 kor. Köbányai átvéve. Helyi állás-vasár. 1900. április 18-án. (A budapesti körképold és marhadarvaságok jelentése a „Köztelek” részére. Felhajtlat: 1328 darab, Szerbiából 1244 darab, Romániából — drb, egyéb államokból — darab. Összesen 3772 db. F o s s e g 36774 db, állomány és felvásárlás 392 db, Ausztriából — db, Német birodalomban — darab, egyéb országokban — darab, összesen 2320 db. A szappangyárakban felidőpaltott: szállás-szállásból elhúzott 1 darab, vagonokból kirakott hulladék 8 darab, borsómarák találtatott 11 darab, összesen 27 db. Maradt állomány 32545 darab. A részvény-szállásokban 4049 drb van elhelyezve. Az egészségügyi és tranzitállásokban maradt 1718, 1911 db. Felhajtlat: Szerbiából 1244 db, Romániából — drb, összesen 3168 drb. Először: 848 drb, maradt állomány 2317 drb és pedig 2317 drb szerb és magyar. 50 egészmarha személnél ján. 1401 máj 88 drb a fogyasztási elátt konvontat és technikai eszközök felidőpaltott.

Bécsi vágómarhavasár. 1900. április hó 17-én. (Az első tenyésztés a „Köztelek” részére.) Összes felhajtás 4048 db. Először magyar 2900 db, galiczia 690 darab, bukovinai 10, nemet 748 db, pedig 3482 db, legelő 536 db, fiatal — db, okor 3056 db, bika 42 db, tehen 368 db, bivaly 63 db. Az elátt vontatott volt.

Árak: prima magyar 64—71— (—), szukunda 50—63, tehen 48—55, Galicziai prima 60—72— 74—79, szukunda 50—65, tehen 53—55. Német prima 74—79 (—82), szukunda 64—73, tehen 64—63. Legelőmarha: szerb és magyar 40—50 —, rostosabb minőségű 40—56, bika 38—68 (—), tehen 38—68 és bivaly 40—44—. Az összes eladások, előnyben, korona értékben értenek.

Bécsi sertésvásár. 1900. április 12-én. Felhajtlat: 6349 borjú, 1480 610 sertés, 2894 kizsigerelt sertés, 100 kizsigerelt juh, 1528 bivaly.

Unnepek okozta juh fogyasztás folytán a korelet valamennyi árban élték volt, mitután azonban a felhajtlati előlegességeknek bizonyított, a mult heti árak csökkeni nem lehetett várható.

Árak kilogrammonként: szarvasborjú 64—96 —, prima 98—116, primissima 118—124 (128), 60 borjú —, prima 64—96 —, primissima — (—), fiatal bika 64—96 —, árrendelt minőségű 100—100, hízó sertés —, súlós 80—92 (108), kizsigerelt juh 60—60 fillér pr. kiló, bérány páronkint 12—32 (36) korona.

Bécsi sertésvásár. 1900. április 17-én. (Szállás- és társai bizományi czég társai jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtás: 4083 súlós, 4496 zsiszeretes, összesen 8575 darab.

A forgalom vontatott volt. Árak kilónként előnyben fogyasztási adó nélkül prima 100—102 fillér, kivételes 104 fillér, közép 82—86 fillér, kosnyú — fillér, súlós 88—84 fillér.

Bécsi Jahvásár. 1900. április hó 12-én. Felhajtlat 1484 db.

Az elátt vontatott volt, a felhajtás egy része a tulajdonosok szemlájára Páris részére rakottak be.

Árak: export juh páronkint 48—52 fillér per kiló, kiv. —, racka 40—44 — fillér előnyben.

Ingatlanok árveselési (40000 korona beszertereken felül).

(Kivétel a Hízlatos lapból.)

Április 23.	Szombathelyi	a tkvi ha- kizsigerelt	56272
Április 23.	Belenyei	a tkvi ha- Barend való	78160
Április 24.	Zentai	a tkvi ha- Simon	40560
Április 24.	Budapesti	a tkvi ha- Ferenccz	80896
Április 24.	Újpesti	a tkvi ha- Schults	41640
Április 25.	Kis-kőrösi	a tkvi ha- Nagy	60400
Április 25.	Kis-kőrösi	a tkvi ha- Vajda	62400
Április 26.	Budapesti	a tkvi ha- Prohaska	42198

Ápril 27.	Budapesti	a tkvi ha- Rády	27120
Ápril 27.	Tornai	a tkvi ha- Gr. Zichy	240860
Ápril 28.	Budapesti	a tkvi ha- Ferrar Lajos	47830
Május 2.	Budapesti	a tkvi ha- Schenk	47830
Május 3.	Budapesti	a tkvi ha- Csorba	65940
Május 3.	Bpesti III.	a tkvi ha- Arpdán	88492
Május 3.	Mármoroszi	a tkvi ha- Horowitz	8492
Május 4.	Bpesti III.	a tkvi ha- Sierm	47444
Május 4.	Bpesti III.	a tkvi ha- Horowitz	167832
Május 7.	Budapesti	a tkvi ha- Kollner	154992
Május 8.	Budapesti	a tkvi ha- Miksa	—
Május 12.	Budapesti	a tkvi ha- Teche	52180
Május 12.	Budapesti	a tkvi ha- Heisz	187828
Május 16.	Budapesti	a tkvi ha- Resny	90000
Május 16.	Budapesti	a tkvi ha- Kiszveger	56000
Május 17.	Váci	a tkvi ha- Malasi	283000
Május 19.	Budapesti	a tkvi ha- Salachy	58000
Május 19.	Budapesti	a tkvi ha- Krug	407674
Máj 27.	Ar-Maróthi	a tkvi ha- Dittrich	200658
Junius 2.	Budapesti	a tkvi ha- Révay	75889*
Junius 2.	Eszaki	a tkvi ha- Berzevicy	43266

Szerkesztői ázetek.

Sch. D. urnak. Ft. Toldi. A szerződés felbon-tása, illetőleg a hitostis megzárntése pusztán és egyedül a hitostis fél akaratától függ. Ha a hitostis felbon tartani nem akarja, egyenesen nem fizeti meg a díjat. Az első díjrelet kivételével a társaság a díjreletet nem követheti. Joga van azonban a netán engedett rabhat-ot a hitostis időtartam arányában visszakövetelni.

K. S. urnak. Nygyszer. A „Köztelek” apró hirdetések között csaknem minden számban találhatók bonyhádi tételek eladásra vonatkozó hírtések. Legjobb ezen források egyik vagy másikhoz fordulni, de tolnagyei nagyobb vásárokon is beszerzhető. Tenyészével nagyon is érdemes foglalkozni, mert szimmetrikai jellege, mint tenyészanyag is nagyon keresett. Evi tejterménye azonban 1400—1500 literrel nem több.

Elsőrangú hazai gyártmány.

Szűszegipő

Postes cím: ELŐ MGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR

RÉSZEVÉNY-TÁRSULAT BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedül gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodók szűksége

ÖSSZES gazdasági gépet gyártja.

Rendelések megtehetőek előtt kérték minden szabványú kértésnél bizalommal hozának fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakértői felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szécsényi lapok

Impregnált csillag jegyű



takarmány répa-mag

Minthooy tudomásunkra jött, hogy a törvényesen bejegyzett csillag * védjegyet viselő és a 88.000-k sz. a szabadalmazott eljárással **impregnált takarmányrépa-mag**ainkat számos esetben hamisítják, a mennyiben egyes vidéki kereskedők néhány zsák csillagjegyű répamagot rendelnek és ha ez elkel, akkor mindentéle csekélyebb értékű magot árusítanak a csillagjeggyel ellátott zsákokban, hogy ez által azt a hiedelmet keltsék, hogy a zsákokban az általunk termelt és **impregnált takarmányrépa** foglaltatik, szükségesnek tartjuk a magyarországi tisztelt gazdaközönséget értesíteni, miszerint a valódi csillag * jegyű

Olajbogyó-alaku takarmányrépa.

impregnált

takarmányrépa-magvak

Magyarország, Felső- és Alsó-Ausztria valamint Morvaország részére kizárólag egyedül csak a

Mauthner Ödön

es. és kir. udvari szállító magkereskedő czégnél

Rudapest VII. ker., Rottenbiller-utca 33. szám és VI. ker., Andrássy-ut 23. szám kaphatók.

Az általunk termelt és impregnált fajták, úgy mint

Sárga Oberndorfi,	Sárga Eckendorfi,
Vörös Oberndorfi,	Vörös Eckendorfi,
Sárga olajbogyó,	Sárga Mammuth,
Vörös olajbogyó,	Vörös Mammuth,

melyek mint említettük, — Magyarországon egyedül csak a

Mauthner czégnél

kaphatók, különösen kitűnnek azért, hogy

1. csirázási energiájuk erősebb. Magas csirázó képesség mellett, gyorsabb és erőteljesebb a kikelésük. Kifűnnek továbbá
2. a fajtáknak fajazonossága által, tudniillik alakra és szíre nézve.
3. a magvak leggondosabb tisztítása és végre a meglepő nagy termás által.

Jaensch Gusztáv és Társa

ascherslebeni (Északnémetország) birtokosok és magtermelők.



Mammuth takarmányrépa.

Gazdasági üzemekben, uradalmakban, tejgazdaságokban, szeszgyárakban stb. kiténően bevált évek óta

Poroellán-Email-Festékünk (Pef)

mint elegáns fal és mennyezet mákolat, melyen penész és gombaképződés lehetetlen. Mindenkor mosható, kemény, porcellánzserű felületet nyújt, mely tej és vajkezelési helyiségek, gépházak, konyhák, fürdőszobák, folyosók, istállók, kiseretek stb. részére felelő előszer.

Bessemer-festékünk (véljegy álló)

mint feltétlenül megbízható rozsdavédő szer mindennemű vaszerkezetek, vas és hullám bádogtetők, tartók, kerítések, részek, gépek stb. részére. — Mint fémzselét is külön kérésre adjuk. Tartósabb, szaporább és a különféle behatásoknak sokkal jobban ellenáll, mint minium és olajfesték.

Kérierítő ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

GEITTNER és RAUSCH

Budapest, Andrássy-ut S. sz.

Ajánlják a **Farkas és Faragó-féle**

viharágyukat,

melyek minden eddigi hasonló találmányt úgy kivitel mint takarékoság szempontjából fölülmúlnak.

Hegyközségeknek és gazda társulatoknak előnyös fizetési feltételek.

Lapunk bekötési táblája

1 fnt 36 krért (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

Gróf Zichy Pál Ferencz nagyhöröcsői ménéséből

5 telivér és 63 félvér csikó és kanca kerül eladásra

f. év április 29-én délelőtt 10 órakor kezdődő árlejtés utján. Bővebb értesítést nyujt 774

Heiszler Antal ispán

Nagyhöröcsök

posta és vasuti állomás Sárbogárd.

Knuth Károly

mérnök és gyáros.

GYÁR ÉS IRODA:

BUDAPEST,

VII. ker., Garay-utca 6-8. szám.

Elvállal: Kőzomai, víz-, lép- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornarendszerek, szellőztetések, csemtek, szivattyúk, vízművelő eszmé-gek stb. nemkülönbön koszen, olaj- és rőleum váladékból nyert gázok értékesítését csúzó kőszelvények létesítését, várocsok, indó- házak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, árvadásai előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőszusz-olajok raktáron



Mindenki saját szerencséjének kovácsa.

Fenti szerencse- számokat ajánljuk a legközelebbi ható- dik sorsjáték I. osztályához.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZA, BUDAPEST,

osztálysorsjáték osztály, főáruda, Váci-körut 4.

Fiók: Muzéum-körut 11.

Eladó bikák.

Méltóságos gróf Hadik Barkóczy Endre ur orsz. törzskönyvezett és rendszeresen tuberculinozott telivér simmenthali tenyésztésében 2 db 1 1/2 éves tuberculinozásra nem reagált bika van még eladásra föllálítva.

Bővebb felvilágosítást ad

az uradalmai tisztartóság

TAVARNÁN (Zemplénmegyében.)

Tenyészet felosztalása miatt eladatnak:

1 db 3 éves bika, Nagym. Széll Kálmán héraházi szimmenthali törzstenyésztéséből, 40 db 4-8 éves tehén, vasmegeyi és bonyhádi tájfajta, 31 db üsző és bika berju, kítésben telivér, részben keresztelés. — Az összes állomány részben kon- diczióban van. — Részletes felvilágosítást nyujt a

csurgói főhérnökség

Somogy-Csurgón.

A „Miskolczi Híreltezőt” áru s terményraktáraiban az ezidei **VIII-ik gyapju-vásár** beraktatásánál egybekötve 1900. évi juntus hó 13-ik napján tartatik. Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „MISKOLCZI HÍRELTEZŐT” részvénytársaság igazgatósága.

(Utánnyomás nem djaztatik.)

Eladó szőlővessző.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület „Istvánbelki immunió” homoktalajú európai és gyökere szőlővesszők eladók.

1 éves gyökeres európai vesszők.

Olasz Rizling	15,000	ezre 10 ftt
Nagy Burgundi	4,000	• 10 •
Ménes Réber	3,000	• 10 •
Szent-Lőrincz	2,000	• 10 •
Nemes Kadarka	500	• 10 •

Megrendelés az

Vetelini piros	3,000	• 10 ftt
Madelaine angevine	1,000	• 10 •
Tramini piros	3,000	• 10 •
Piros Bakar	1,000	• 10 •

2 éves gyökeres európai vesszők.

Olasz Rizling	4,000	ezre 10 ftt
---------------	-------	-------------

Országos Magyar Gazdasági Egyesület

Budapest „Köztelek” Intézőndék.

Az elszállítás tavasszal történik a megrendelés sorrendjében. A megrendelésnél a vesszők fele ára előre befizendő, hátralévő rész szeptemberi szedétkor beleszámoltatandó és vasútra szállításiért ezrenként 1 ftt számítatik.

Igazgató.

190427. sz. V. U.

Gabona eladási árverési hirdetmény.

Az apatini m. kir. kincstári ispánság által 1899. ében termelt **3448 mm. tiszta őszi buza és mintegy 4202 mm. rostált zab** eladása iránt Apatinban a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében **folyó évi április hó 26-án d. e. 9 órakor** zárt írásbeli ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Árverelni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kiküldött ár 10%-át bánatpénz fejében készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban az árverést vezető bizottság előtt letenni.

Az ajánlott vételár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatokban az illető gabonafajra külön-külön ajánlott összeg számjegyekkel és betűkkel kiírandó, továbbá kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

A megvett termények vételára az árverés jóváhagyásától számított 8 napon belül készpénzben lefizetendő, a termények pedig a részletes feltételekben kitűzött határidő alatt szállítandók el. Szabálytalanul kiállított, elkésletlen érkezett távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. A részletes feltételek az apatini kincstári uradalmi ispánságnál, a termények pedig ugyanott a magtárakban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1900. évi április hó 7-én.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

számtartói állás,

nagyobb uradalomban betöltendő a

mellyre eszemel pályázat nyitatik.

Feladatai lenné: az uradalom kiterjedt gazdasági költés könyvelésnek kifogástalan vezetése és az évi átszámolás pontos elkészítése kivül az uradalom üzleti teendőinek önálló lebonyolítása és az ezzel kapcsolatos kifogástalan lejelentés magyar és német nyelven.

Megvárniatik az illetőtől az uradalomban előforduló adóügyek teljes ismerete. Nemkülönbön kívánatos, hogy a költő gazdaságok adminisztrációs ügykezelésnek olomérőseit kelő gyakorlati végzetése.

Csakis oly egyén remélheti kinevezést, a ki vasára nem küldendő bizonyítvány másolatokkal felszerelt kérvényében igazolni képes, hogy már valamely több gazdaságból álló uradalomban hosszabb időt át haszonmívelésben önállóan működött. Efeljében részesei olyan pályázó, a ki mezőgazdasági ismeretekkel bír. Javadalmazása megállapítás szerint. Az illetők költők kérvényeket „Számtartói állás” jelző alatt

Eckstein B.

hirdetési irodájába 810

Budapest, V., Föld-útca 4. sz.

Lapunk kiadói hivatalában megrendelhető:

A sertes javítása és hízalása

gazdik és hízalók használatára.

Irtó K. RUDY PÁL.

STAHEL & LENNER

TRIEURGYÁR, Budapest, V. ker., Katsina József-utca 8.

Ajánljuk

trieurjeinket minden gabona tisztásra és kőszőnyerőművelés beklédese melletti speciális trieur készitünk.

Lekepoti trieurképszi gyorsan és olcsón újja felcsereplők. Kivántra képez trieurképek szolgálatba hár-metre. Jutalék melletti szolgálatba hár-metre.

Fehér Miklós

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23. szám.

CSEREZÜZLETEK

meghibásult és cserepótlások készítése

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcseplő garuturkok, Compound lokomobilokat stb., raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, földmívelési eszközt, továbbá

jól kijavított

lokomobilokat és cseplőgépeket különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépnyelvi gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

CARBONIUM

AVENARIUS SZABADALMA,

28 év óta a legjobban bevált

faconserválószor rohadás és gomba ellen.

!! Utánzásoktól óvakodjunk !!

AVENARIUS R.

carbolineumgyára

Amstetten, Alsó-Ausztria.

Iroda: WIEN III/1, Hauptstrasse 84.

ASSICURAZIONI GENERALI.

Kiadás	Hnyesség- és vezetőseg- száma a A. mérleghez. Előli biztosítási ág (1899.)		Börzsetel	
	Aranyon	Forinton	Aranyon	Forinton
I. Államháztartás; (beleértve a Kincstárnak költségeit):				
1. Államháztartás minden egyéb költségének részén	4.824.000,00	1.275.000,00		
2. Kincstárnak költségei, illetve a Kincstárnak részén	4.824.000,00	1.275.000,00		
II. Előli kiadások törvényes és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	1.970.000,00	500.000,00		
2. Folyó kiadások részén	1.970.000,00	500.000,00		
3. Adók és járulékok	1.970.000,00	500.000,00		
III. Lejáratos és egyéb kiadások:				
1. Lejáratos kiadások részén	7.000,00	1.800,00		
2. Államháztartás részén	7.000,00	1.800,00		
3. Államháztartás részén	7.000,00	1.800,00		
IV. Várható kiadások törvényes és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
2. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
V. Államháztartás alapon álló és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	2.842.000,00	720.000,00		
2. Államháztartás részén	2.842.000,00	720.000,00		
VI. Előli kiadások törvényes és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
2. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
VI. Előli kiadások törvényes és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
2. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
VI. Előli kiadások törvényes és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
2. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		

Hnyesség- és vezetőseg- száma a B. mérleghez. Előli biztosítási ág (1899.)

Kiadás	Hnyesség- és vezetőseg- száma a B. mérleghez. Előli biztosítási ág (1899.)		Börzsetel	
	Aranyon	Forinton	Aranyon	Forinton
I. Államháztartás; (beleértve a Kincstárnak költségeit):				
1. Államháztartás minden egyéb költségének részén	4.824.000,00	1.275.000,00		
2. Kincstárnak költségei, illetve a Kincstárnak részén	4.824.000,00	1.275.000,00		
II. Előli kiadások törvényes és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	1.970.000,00	500.000,00		
2. Folyó kiadások részén	1.970.000,00	500.000,00		
3. Adók és járulékok	1.970.000,00	500.000,00		
III. Lejáratos és egyéb kiadások:				
1. Lejáratos kiadások részén	7.000,00	1.800,00		
2. Államháztartás részén	7.000,00	1.800,00		
3. Államháztartás részén	7.000,00	1.800,00		
IV. Várható kiadások törvényes és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
2. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
V. Államháztartás alapon álló és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	2.842.000,00	720.000,00		
2. Államháztartás részén	2.842.000,00	720.000,00		
VI. Előli kiadások törvényes és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
2. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
VI. Előli kiadások törvényes és természetesen felmerülő:				
1. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		
2. Államháztartás részén	1.000.000,00	250.000,00		

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYONÁLLÁSA

1899. december 31-én.

Vagyon	A			B			Összesen		
	Aranyon	Forinton	Összesen	Aranyon	Forinton	Összesen	Aranyon	Forinton	Összesen
A társult rész									
1. Visszatérítendő, más érvelés és tőke be nem fizet részén	4.873,30	1.875,20	2.300,00						
2. Előli kiadások és természetesen felmerülő kiadások részén	4.873,30	1.875,20	2.300,00						
3. Előli kiadások törvényes és természetesen felmerülő:									
a) Államháztartás részén	1.970,00	500,00	2.470,00						
b) Folyó kiadások részén	1.970,00	500,00	2.470,00						
c) Adók és járulékok	1.970,00	500,00	2.470,00						
B társult rész									
1. Államháztartás részén	1.970,00	500,00	2.470,00						
2. Folyó kiadások részén	1.970,00	500,00	2.470,00						
3. Adók és járulékok	1.970,00	500,00	2.470,00						
Összesen									
1. Államháztartás részén	4.873,30	1.875,20	2.300,00	1.970,00	500,00	2.470,00	6.843,30	2.375,20	9.218,50
2. Folyó kiadások részén	4.873,30	1.875,20	2.300,00	1.970,00	500,00	2.470,00	6.843,30	2.375,20	9.218,50
3. Adók és járulékok	4.873,30	1.875,20	2.300,00	1.970,00	500,00	2.470,00	6.843,30	2.375,20	9.218,50

A c. ktr. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.
 Basso József, Basso M., dr. Bozza Camillo, Costi János J., dr. Levi J., gróf Papadopoli Miklós, Robinow-Jaeger Manó, Virante Fortes
 A vezetőfelügyelők: Diebold Odo.

Pályázati hirdetés.

Az erd. róm. kath. status igazgatónása, az 1899. évi október hó 25-én tartott rendes statusgyűlésétől nyert meghatalmazása folytán egy

jószágigazgatói állásra

Kolozsvár székhellyel ezenel pályázatot hirdet.

Az erd. róm. kath. status uradalmainak jószágigazgatója ügykötét képezik: a Kolozsmonostori, nagyalmási, radnöthi és alsó-bajomi főuradalnak és az ezekhez tartozó birtokok igazgatása, felügyelete és ellenőrzése az egységes kezelés iránti kiváló tekintettel.

Ezen birtokok, illetve uradalmak terjedelmét a következőkben részletezzük:

1. A kolozsmonostori mezőgazdaság 4.200 hold, erdőgazdasága 5.000 hold, együtt tehát 9.200 hold.

2. A nagyalmási uradalom mezőgazdasága 1.200 hold, erdőgazdasága 7.900 hold, együtt 9.000 hold.

3. A radnöthi uradalom mezőgazdasága 4.800 hold, erdőgazdasága 400 hold, együtt 5.200 hold.

4. Az alsó-bajomi uradalom mezőgazdasága 1.500 hold, erdőgazdasága pedig 2.500 hold, együtt 4.000 hold.

A pályázók, kiknek magyar honpolgároknak és róm. kath. vallásúknak kell lenniök, kötelesek:

1. Elméleti és gyakorlati képzettségüket igazolni.

2. Megkiváratni, hogy pályázók javadalmazási igényeik felől, pályázati folyamodványaikban 6k maguk ajánlászertien nyilatkozzanak.

3. A felszerelt folyamodványok

1900. évi május hó 5-ig

bezárolag Kolozsvárra, az erd. róm. kath. status igazgatótanácsához ezimzendők.

Kolozsvárt, 1900. évi április hó 10-én.

Majláth Gusztáv Károly gróf s. k.,
erdélyi-püspök.

782

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak Budapest Vározi-körút 95. sz.

által a legújatyaobb árak mellett ajánlatnak:



Locomobil és gőzcséplőgép-készletek

továbbá járgány-cséplőgépek, téher-cséplők, tisztító-rosszák, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénnyújtók, berendez.



3- és 5-vasúti ökök és minden egyéb gazdasági gép.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Gazdaságok, iparosok és malmok részére ajánlja a

DREZDAI MOTORGYÁR

Rószy-Társas. (székhely HILLES)

* legújabbak: gáz-, benzín-, petroleum- és acetylen-motorok 1-100 lóerőig és locomobiljait.

Nagyszerű újítások

szabadalmazott

szerszeggel.

Minden kiállításon és versenyen első díjakkal és érmekkel kitüntetve.

Fabrikácinál: Gellert Ignác és Társa, Budapest, V. Erőly-sz. 48. FŐKÖNYVELY BUDAPESTEN.

Eladó

Összel szedett 4 szőr permetezett egész fajtisza sima szőlővesszők

30.000 drb	Chasselas rouge	10 korona.
10.000	" croquant	9 "
15.000	" piros Kővidinka	9 "
8.000	" Oportó	7 "
3.000	" egy éves gyök. chass. fontenabl rouge	20 "
6.000	" " olasz Rizlingi	14 "
3.000	" " Muskat alex. blanc	24 "

csomagolás önköltségen számítottak. 805

Megrendelések 50% előleg mellett

GLÜCK SAMU Bács-Almás
szőlőtelep tulajdonoshoz intézendők.

Hirdetmény.

Tenyésztés felosztása miatt eladó 350 darab 2-4 éves kondorszörü szőke mangalica faj, sertésveszen átment **maggöbe** és megfelelő számú **magkan**. A tenyésztet tisztafajú válogatott példányokból álló és jutányosan csaknem hizlalónak megfelelő árban eladatik.

Ugyanitt eladatik 7 drb 2 éves nagy testű Schtropshir telivér eredeti **angol tenyészok**.

Bővebbet az „**Uradalmi Főbérnökésnégnél**”, B-Szt.-Lőrinczen.

811

Fejtrágyázásra

réték, herefűdék és takarmányvetésekhez, éppúgy elmaradt vagy hiányos vetések feljavítására és pótlására kiválóan ajánlható

a kőbányai szárított **sertésstrágya**

50 kg-os zsákokban,
2-07 nitrogén, 1-97% phosphor és 1-77 káli tartalommal.
A szárított sertésstrágya teljesen bízmentes és kézzel szórható.
Prospektusok ingyen és bérmentve.

Budapest-kőbányai trágyaszárító-gyár.
BOSÁNYI ENDRE és TÁRSA
Budapest, V. ker.



Czukorrépa, burgonya és salétrom permetező

(szabadalmazotti).

A szegedi kiállításon „uj és ügyeleme méltó” jelzővel kitüntetve.

A szükségelt **Stszörös erőkifejtésnek** megfelelőleg szabadalmazott **szivattyúszerszeggel** ellátva.

Az **ormányos bogarak ellen** használható chlorbaryum és rovarin permetezéshez. A **burgonya peronosporájá** elleni permetezéshez. A **salétromnak** oldat alakban bármely oldat alá és a **trágyáié** permetezéshez. A **csigák ellen** (lema melanopus) thanatonnal történő védekezéshez.

A **háromsoros permetező egy pillanattal alatt minden sortávolságra** beállítható. Az **ötösor** pedig egy méter széles zárt síkot permetez.

Munkaképessége 3 kat. hold.

E tökéletes permetező **kapthatók alólírott fel-találónál.**

Ismeretés ingyelt és bérmentve

703

Veszelei Zsigmond

DOMBOVÁR, posta-, távírda- és vasutállomás.

1879/900. szám.

Magy. kir. államasvutak.

Hírdetmény.

A gőzhajók szaporított járatának új menetrendje a fiame-anconai és a fiame-velencei

vonalon:
Folyó évi március 15-ől kezdve a gőzhajók egész éven át hetenkint kétszer közlekednek, csatlakozásban a Budapest-Fiume közti forgalomban levő gyorsvonatokkal, melyek az utasokat a hajók kikötőhelyéig, illetve onnan továbbítják. A fiame-velencei vonalon az egész éven át fenntartott heti két járaton kívül — az építés alatt levő új termes gőzhajó eközébtökekor — napal történő utazással egy heti harmadik járat fog a nyári hónapok tartama alatt berendezetni, melynek menetrendjét utólagosan kihirdetjük.
A fiame-anconai vonalon már március 15-ől kezdve egyéj járat napal, a másik járat pedig éjeli történik, s mindkét járatnak csatlakozása van a Rómába, Nápolyba, Bariba, Brindisbe Bolognaiba, induló, illetve az onnan érkező vonatokhoz. A vonal Anconában a hajó kikötő helyétől, illetve kikötő helyéig közlekedik.

A gőzhajók menetrendje I. Fiume-Ancona közti:

- a) Nappali utazás: Fiuméből ml. minden hétfőn reggel 7 ó. kor
Anconából „ „ szerdán „ 7 „
b) Éjeli utazás: Fiuméből „ „ csütörtök este 8 „
„ „ Anconából „ „ szombaton „ 8 30 „

Fiuméből indulás minden kedden és szombaton este 8 órákor
Velenceből „ „ hétfőn és csütörtökön „ 7 30 „

(A nappal történő utazással berendezett heti har. másik járatnak kezdete és menetrendje utólag kihirdetünk.)

Menetidjakk:

A gyorsvonatok használatára jogosító menetjegyek árai a hajótájkélesi díjjal együtt:

- a) Budapestről Fiuméig át Velencebe vagy Anconába vagy viszont:
gyorsvonaton I. oszt. és a gőzhajón I. oszt. K. 34.—

II.

- b) A gőzhajókon Fiuméből Velencebe vagy Anconába vagy viszont:
diszteren, hálólhelyeyl együtt K. 12.—
I. oszt. „ (félőzet) „ „ 16.—
III. „ (főőzet) „ „ 6.—

Utazási tartam 10 óra.

A gyorsvonatok használatára jogosító c) közvetlen menetjegyek árai a hajótájkélesi díjjal együtt:

I. oszt. II. oszt.

Budapestről Rómába v. viszont 76 fr. 05 cm 55 fr. 65 cm	I. oszt.	II. oszt.
„ Nápolyba „ 104 „ 45 „ 75 „ 55 „		
„ Florenszbe „ 75 „ 80 „ 55 „ 45 „		
„ Genuába „ 92 „ 50 „ 67 „ 25 „		
„ Milanóba „ 71 „ 95 „ 52 „ 85 „		
„ Turinba „ 82 „ 35 „ 67 „ 10 „		
„ Nizzába „ 117 „ 20 „ 84 „ 40 „		
„ Marselliba „ 142 „ 25 „ 101 „ 35 „		
„ Lyonba „ 132 „ 15 „ 94 „ 25 „		

Továbbá kapthatók ezen utáryitón át Olaszországba szőőő kombináltó mészékkel körutazási jegyek is. Menetidjegyeket kidának és közeliálló felvilágosításai megszólhatnak a magy. kir. államasvutak állomásai, valamint a városi menetjegyi irodák

A magy. kir. államasvutak igazgatóságán.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET

fellgyelete alatt álló

KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT

kiadásában a következők

gazdasági könyvek jelentek meg:

	füzve	kötve
	frt	kr.
Cselkó és Kossutány <i>Takarmányozás</i> tan	2.40	3.—
Cserháti Sándor <i>Talajismeret</i>	1.60	—
Hilgard-Treitz <i>Szikes talajok</i>	—	1.—
Domokos K. <i>Gazdasági építészeti I-ső rész</i>	2.40	—
Szählender Gyula <i>Gazdasági építészeti</i>	—	—
II-ik rész	2.60	3.—
Szűts Mihály <i>Mezőgazdasági becsőléstan</i>	2.60	3.—
Cserháti Sándor <i>Okszerő talajmivelés</i>	2.60	3.—
Acscádi Jenő <i>Mezőgazdasági Ut-, Vasut- és Hídépítészeti</i>	2.60	3.—
Molnár István <i>Gazdasági győmőléstermelés</i>	2.—	2.40
Beiwinkler Vilmos <i>Fajbaromfi-tenyésztés</i>	5.—	6.—
Rázsó Imre <i>Czukorrépa-magtenyésztés</i>	1.—	—

Megrendelések az

Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület pénztári hivatalához
Budapest, IX., Űllői-ut 25. szám (Köztelek)

intézőndők.

A műveket bérmentve küldjük; s minden megrendelés után 25% engedményt adunk.



Lóárverés.

Tótmegyeren Meltőszagos gróf Károlyi Lajos ur bőségéből folyó évi május hó 4-én délelőtt 10 órákor kezdendő árverésen a következő lovak kerülnek eladásra:

1 db 10 éves angol telivér kanca			
2	4	„	kanca és herélt
2	5	„	félvér kanca
16	4	„	kanca és herélt

Volontéer, Preferent, Millerjng, Netherawon, Fenyegerek, Bőgőnőer angol telivér mének ivadéka.
3 darab 4 éves amerikai félvér kanca és herélt,
Dirego és Teconcha amerikai ügétő mének után.

1 drb 4 éves oldenburgi herélt			
2	3	„	pinzgauvi mén
1	5	„	kanca
15	„	„	mustra igás ló.

Élőzetes bejelentés esetén a tótmegyéri állomásan fogatokról gondoskodva lesz.

Jószágfelügyelőség.

780

Mindenemű tejjáadásági eszköz
és gépet szállít, tejjáadásági telepeket
és tejszövetkezeteket rendez be az

K-Separator Részvény-Társaság

ezelőtt **Pfanhauser A.**

Budapest, VII., Erzsébet-körut 45.

A vetési időnyre ajánlom **SACK RUDOLF** legújabb rendszerű

sorbavetőgépeit,
melyek **Kisbőren** és **Lóván** múlt év őszén tartott nemzetközi versenyek alkalmából **első díjjal** lettek **kifülvéte.**
Továbbá ajánlom az **egyes eke gerendéjére szerelhető grubbereket és extirpatorokat.**



A 10-18 soros sorszávetőgépek úgy vannak szerelve, hogy azokkal azonos vagy kisebb területen minden magfajta és sorszávetővel munkavégzés végezhető, minden helyre a vetőmagot sorszávetővel be lehet vetni. Ezek mindenféle sorszávetővel szerelhetők fel a legújabb típusú járművekre, így a szántók és kiserővel előkészíthetők a munkák.

Mindenemű Sack eke, borotva, szarvasgödörök és más munkavégzésre alkalmas gépekkel szerelt szántók és vasművelők is rendelkezésre állnak.

PROPPER SAMU
Sack Rudolf magyarországi kizárólagos képviselője,
BUDAPEST, V., Váci-körut 52. szám.

Magy. kir. államvasutak.
9403.

Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet, a Mezőtur állomáson létesítendő víztorony, két szárnyépület és árteki kút medencze munkáira.

A tervek, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek valamint az 1899-ben kiadott „Építletek leírása” Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafelnyitási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi április hó 30-án déli 12 óráig kell benyújtani, aulról üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokkal egy koronás, az ajánlat mellékleteit ikenként 30 filléres helyegyel állítva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a Mezőtur állomáson létesítendő magassápművekre.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe venni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi április hó 28-án déli 12 óráig 3000, azaz háromezer korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letételegy az ajánlatban nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbbi jejjelzet árfolyam szerint számítottak, de név-értékben föld számlájába nem vethetők. Csek idéjkorán beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta után beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítvevényvel adandók fel.

Arad, 1900. április hó 10-én.

Üzletvezetőség.

Arad üzletvezetőség.

HIRDETÉSEK feltétel nélkül a kiadóhivatalban
BUDAPEST,
FRIEDL. W. G. & CO. K. S. M.

RENDSZERES

MALOM-berendezések

és egyes MALOMGÉPEK,

termény-tisztító - művek

gabonarakarátok (silos) részére.

GRAEPEL HUGÓ

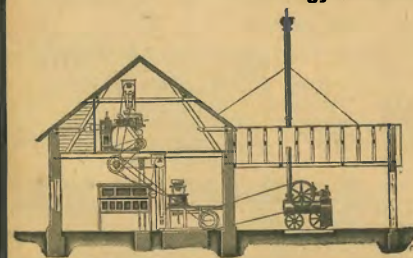
gép- és rostalemezgyár, malomépítészet

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi géppár vezérigényőke

7828

BUDAPESTEN, V. ker., Külső Váci-ut 46. szám.



Magyarok és az egész világ... (Small text at the top left)

KIS HIRDETÉSEK

Csak megjelölt és a szakirodalmi... (Small text at the top right)

Csak oly levelekre válaszom, melyeknél válnasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Építési
Művelődési Társaság... (Text describing a position for a building project)

Építési

Művelődési Társaság... (Continuation of the building project notice)

Építési

Művelődési Társaság... (Continuation of the building project notice)

Építési

Művelődési Társaság... (Continuation of the building project notice)

Építési

Művelődési Társaság... (Continuation of the building project notice)

Építési

Művelődési Társaság... (Continuation of the building project notice)

Építési

Művelődési Társaság... (Continuation of the building project notice)

Szevegődei

... (Text in the Szevegődei section)

ÁLLAT KERESŐK.

... (Text in the ÁLLAT KERESŐK section)

32 ÉVI

... (Text in the 32 ÉVI section)

Gazdasági.

... (Text in the Gazdasági section)

Gazdasági

... (Text in the Gazdasági section)

Földművelés.

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Földművelés

... (Text in the Földművelés section)

Eredeti Rambouillet kosok

... (Text in the Rambouillet kosok advertisement)

Strick.

... (Text in the Strick advertisement)

Strick.

... (Text in the Strick advertisement)

Strick.

... (Text in the Strick advertisement)

Strick.

... (Text in the Strick advertisement)

Strick.

... (Text in the Strick advertisement)

Strick.

... (Text in the Strick advertisement)

Strick.

... (Text in the Strick advertisement)

Ló-árverés.

... (Text in the Ló-árverés advertisement)

Ló-árverés.

... (Text in the Ló-árverés advertisement)

Ló-árverés.

... (Text in the Ló-árverés advertisement)

Ló-árverés.

... (Text in the Ló-árverés advertisement)

Ló-árverés.

... (Text in the Ló-árverés advertisement)

Ló-árverés.

... (Text in the Ló-árverés advertisement)

Ló-árverés.

... (Text in the Ló-árverés advertisement)

Ló-árverés.

... (Text in the Ló-árverés advertisement)

A leg-tartósabb répa-fajok

... (Text in the vegetable advertisement)

VEGYESEK.

... (Text in the VEGYESEK advertisement)

VEGYESEK.

... (Text in the VEGYESEK advertisement)

VEGYESEK.

... (Text in the VEGYESEK advertisement)

VEGYESEK.

... (Text in the VEGYESEK advertisement)

VEGYESEK.

... (Text in the VEGYESEK advertisement)

VEGYESEK.

... (Text in the VEGYESEK advertisement)

Nagyföldszőlő
Úrgróf PALLAVICINI SÁNDOR ur mindentelgyői birt. uradalmi rambouillet-

merino
johannesbirt. először fel van állítva: 17 db öreg kos 284, 6 éves ürü 341, 3-6 éves nőstény 188, 2 éves nőstény.

növendék úkor és üsző borjak
Átadás nyírás után május hóban. 700 Csongrád-Sándor falván, 900. Április hó.

gr. Teleki Arvéd úr
Átadás uradalmában, u. p. KÖRÖS.

Luzerna, Répamag, Csomós ebir Francia perje fűmag, Korán ér: tavaszi buza, duppai zab,

székely tengeri Faiskolat termékekből Vadgesztenye, Körlet, (ilgyersfák és kosár fűzgyűnyök.

le szállított áruk
melletti **Haldek**

magyar kereskedés Budapest, Sároly-kört 9. szán.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

GŐZ-UTIMODZONDYDKAT

a legköltehetőbb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. **BUDAPEST—KELENFÖLD** a vasúti vasúti
12200 1000.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

HAMPEL JOZSEF

gép- és léncszivattyúgyára

WIEN, II/7., Hellwagstrasse 10.

ajánlja szab.

léncszivattyúit

rétek, kenyhakerék, diszkerék és falkolák víznek levezetéséhez. Munkaképesség óránként 200-300 hectoliter.

Lőjárgány

1-4 kertásoknak egyszerre való használatához. Nélkülözhetetlen mely kúszó (talnál).

Használt léncszivattyúk és járgányok állandóan raktáron vannak.

Arjonyezek ingyen és bérmentve.



Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „HJ és figyelemre méltó” jellel kitüntette.



Szab. köténgolyó „Bonni” eketaliga.

!! Legújabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonderőt igényel.

Pillanattal állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapesten: a szab. osztr. magyar államvasutársulat magyar bányái, hutái és uradalmi vezérigazgatóságánál (VI., Teréz-kört 24/a.), a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (V. Alkotmány-u. 31.) Bächer és Melichár cégénél (VI. Nagymező-u. 68.) Kann és Heller uraknál (V. Váci-kört 62.)

Kalmár Vilmos

Budapest,

VI. kerület, Teréz-kört 3. szám.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezérképviseelője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomasossal),
„Martellin” dohánytrágyát, Kainitot.

— A műtrágyák beltartalmáért szavatolok. —

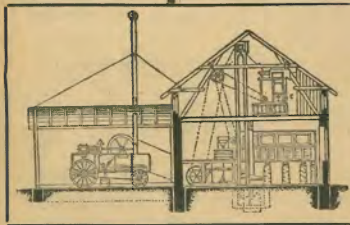
Legújabb szerkezetű kitűnő trágyázó gépek a legolcsóbb áron.

— Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. — 40

Szegedi Zsákok.

Gabonaszákokat nyers és tisztítottan telített ponyvákat, KÖTÉLNEMŰEKET, az elismert legjobb minőségben szállít a Magyar Vitorlavászon- és Kendergyár

Salzmann és Társa.
Központi megrendelő iroda:
Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.



MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépítő
cégyára és
vasöntődéje

Budapesten, Külső váci-ut 54-56. sz.